

ప్రతి దినము వకటిం పగ బడును.

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 18-వ తేది సోమవారము
కు థి రో డ్గా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, నిజ కృష్ణమాన శుద్ధ చవతి ౪.

No 67

నంచిక ౬౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాన,
కలుపుచుండులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు అగ్రప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటను కలసివడి

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరలజాపిత

షణ్ముగం నశ్యము

పలము	ధర	పొట్టి ప్యాకెట్	మొత్తము.
2	0 4	0 4 0 0	0 8
20	1 12	0 8 0 2	2 6

ఆర్. కే. వాసన నశ్యమును చేర్చి

నశ్యము నుపయోగించువారికి సంతోషము

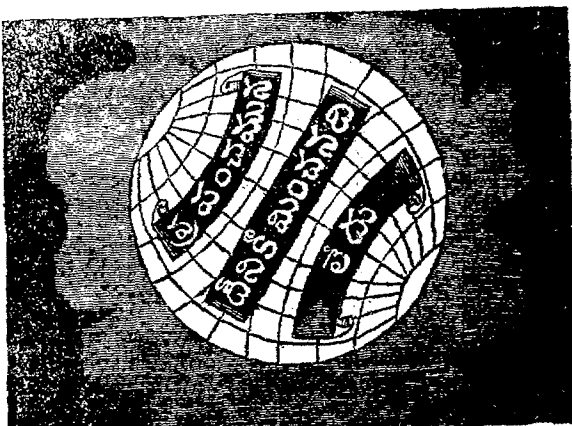
కలుగ జేయుదు

బుట్టు	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.
8	0 9	0 4	0 1	0 14
6	1 2	0 5	0 1	1 8

పొగ చుట్టలు

	రు. ఆ.
మజ్జి	... 100-8 0 12
మజ్జి ర్ నిడివి	... " 0 12
" పొట్టి	... " 0 8
బండగది	... " 0 4
విడు నిమిషములది	... " 0 8

షణ్ముగం

నశ్యము

నశ్యము డబ్బాలు

చూడది 1-కి 0-4-0 నుండి 2-8-0 వరకు గలవు
కండిది ఒక రులం మెత్తు గలది 1-కి రు 2-8-0.

ఇతర వస్తువులు

రు. ఆ.
మకాతా 1-కి ... 0 1
పొట్టి ప్యాకెట్ల చిన్నది ... 100-8 0 10
మార్కెట్టుననుసరించి మారుచుండును.
జనరల్ ఆర్డరు డిపార్టుమెంటు ఒక గుండు
రూది మొగలుగొని స్వహేతువలన అవశ్యమైన
సామానులవరకును, ఒక గడ్డ మొగలుగొని వివిధ
గల సీసకలలూను వరకును పుష్కలముగా
నూకు చిన్నది, పెద్దది మొదలైనవి.
మా మదింపును గంకెను.
మేము మొత్తముగా యిచ్చునభరకుమీసి
మా కాలావారములకు సమీక్షింపు.
చేయుచున్నాము.
వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరిలు పొప్పున
యివ్వబడును.

Shunmugam Snuff Co, Ltd., Post Box No. 140, MADRAS.

షణ్ముగం స్నఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

తైత్తిరీ వసుదేవము

అవసరము మొదలైనదా?

సెయింటుపాలెం తైత్తిరీ వసుదేవ బోధకుడు మే 18-వ తేదీ ఎడిట్టర్ సెయింటు గ్రెగ్గర్ తైత్తిరీ వసుదేవమును బదిలీ చేసిన సమావేశమైన వారి కీర్తిధనుగ నువ్వనించి.

ఆరేడు తన ఆ పనేకములను మూలముగ లూకా 18-8 లోని ఈక్రింది వాక్యమును గైకొనెను. "ఏనుగ్రీస్తు మరల ఏతెచినపుడు ప్రపంచము నందితిని ననునందు వారుందురా?"

అయిన ఇట్లు చెప్పెను:

తైత్తిరీ వసుదేవ మతము మొదలైనదియు, ఆ మతమును యాదృశము ప్రపంచమునకు పరిచి స్పష్టముగ లేటెల్లము గావించెననియు అందును, ఇందుల కనేకుల నేకవిధముల సమాధానములని యున్నారు. కాని తైత్తిరీ వసుదేవ మతము మొదలైనది తలంచువారి నీ సమాధానములు తృప్తిపరచుట కాలకుండి పంపిచే గాబోలు ఈ ప్రశ్న ఇంకను నేయుచునే యున్నాను. ఈ విషయము మనకు మన దేవాదులను ముఖ్యమైన దగుటచే దానిని నిష్కలము భావమున విప్పించి సమాధానము వరకు వలసియుండును.

ఒక గొప్ప మతమును పరిశీలించు మార్గములు

ఏదేని నోక గొప్పమతమును పరిశీలించుటకు మూడు మార్గములుండును. మొట్టమొదట ఆ మతమునకు యాదేశములను అతని పేరున నుపదేశించువారి యాదేశములను గైకొని ఆ యాదేశములను శిరసావహించిన గ్రంథములను పరిశీలింపవలెను. గూర్చియు యాదేశములను, రెండవ మార్గము: ఆ మతమునకు సాధారణము నడుమ ప్రయత్నించిన ప్రత్యేకముల చారిత్రములను జూచి వారు మన ముతి కేపాటి ఆర్థుల యని యాలోచించ వలయును. మూడవదేవున, అమతము వాతావరణమునందెట్టి పరిస్థితులను గావించిదియు పరిశీలించవలయును.

మతమును పరిశీలించుట కీ మార్గము లన్నియు యుక్తములే గాని ఫలితము నేరువిధముగ నుండును. క్రొత్తగా స్థాపించబడినప్పుడు తైత్తిరీ వసుదేవ మేవిధముగ నుండెనో కనుగొనవలెనన్న మనము నూతన నిబంధనల గ్రంథమునే (న్యూ టెస్టమెంటు) ప్రమాణముగ గైకొనవలయును. ఏనుగ్రీస్తు కొండ్రువద్ద గావించిన బోధకు, ఆతరువాత వచ్చిన చిన్న విధము, సెయింటు జాన్ ఈ ప్రకటనలను జరుగవలయును. సెయింటు పాలెం జీవితచారిత్రమునందలి యంశములను నూతన నిబంధనలలోని ఇతిరథాగములను జరుగవలయును. ఆ భాగాలను మొట్టమొదటిసారి జదివినయొకని స్థితిని బట్టి యాలోచించుము. ఆరేడు యిట్టి ప్రాముఖ్యతలు మిగిలిన నుండు వా: "గ్రీస్తు ఒక మతమును ప్రత్యేకముగ స్థాపించ నుద్దేశించియుండడు. అతని అవస్థానము, ఆతరువాత ధర్మమార్గమును స్పష్టపరచుటకు వాడు కన్పించెను. అతని యాదేశమునందు వాడు కన్పించెడి సిద్ధాంతములు భగవానుని జనతత్వము, మానవ సామ్రాజ్యము (పే మ రా జ్యము, ఆత్మార్పణము, ఆత్మ సంస్కారము మున్నగునవి." ఈ తినినే గ్రీస్తు ఈ ప్రకటన సారము నడచిన అతడీకొంది విధముగనే ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను:— "తైత్తిరీ వసుదేవ సోదరులకల ఏక జాతిత్వముల వలె మెలంగుదురు. ఒకరి ప్రేమల కొకరు సాయపడుదు, నుభయములందు సాల్వేషముందురు. జీవమున ఆనందములే సేయియు నుండె, ప్రేమయుండును. దైరులేయుండెను. అందరు భగవంతుని కడలను భావమే వ్యాప్తిచెంది యుండును. వాస్తవికతను నలువయందు గాన ఈర్ష్య, కోపము, అశ్రమములుండవు. కష్టములు వాడు ఓర్పుతో భరించుట కలెలనలేనిదే యర్హతదారుడని విశ్వాసమును నుండును" అని ఈ విధముగ వాడుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. మన మతములని ముఖ్యముగా లెక్కి ఇతిరథములు వీనిలో నెన్నిటిని పోషించును ఎన్నిటిని నిరాకరించును అత విషయములను నిర్ణయించి చూచుకొనుటకు మనకన్నను అతనికే అధికము వశముండును.

తైత్తిరీ వసుదేవములు

ఇక, తైత్తిరీ వసుదేవములను ధర్మమార్గములను అనుసరించ ప్రయత్నించిన వారియనుభవమును పరిశీలించుట రెండవ మార్గము. ఇది చూచుచున్నపుడు, ఆ కాలమున టి పునెన్సులు గూడ కొంత జైప్రియం దుండుకొనియుండును. ఆ తేక కాల సరిస్థితులు ప్రవాహమునందు కొంత వరకు నెలకొనియుండును. ఒక్కొక్క మారు మాన

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల-బెజవాడ

1928 సం॥ జూలై 1 వ తేదీ తొలి తెరవబడును. విద్యార్థులందరు యాభాగ దర్శనముల సంపుటని కడకు తేడికళాశాలకు రావలెను. కోరినవారికి దర్శనముల సారములు కంపెనీలను సాక్షాత్తవైద్యవిభాగములచే అనాటమి, ఫిజియాలజీ మొదలగు శాస్త్రములును మానవ బోధించబడును. విద్య ఉచితము భోజనాదిసదుపాకములు విద్యార్థులకు మామూలుగవలెను. బెజవాడ, 29-5-28. 788 నోరి చామశాస్త్రి, కళాశాలాధ్యక్షులు.

వారికుం దభివృద్ధి కన్పించుక పోవచ్చును. అప్పుడు మనానీ యాడు దేశత్యాగము చేయి యెత్తించును. అతడు స్వార్థపు గుడుకాదు కాని సెయింటు అగ్రహేను చెప్పినట్లు "వాడు కావలసినదేమి చేయును. ఆత్మ" అని యనుకొనుచుండును. ఈలాటి ప్రారంభము తైత్తిరీ వసుదేవ మతమును నిష్కలముగను లేపోవలయును నుండును. వారికి కాలనిన దంతయు భగవానుని చింతయే. వారు తమ సోదరభృంతులను తైత్తిరీ వసుదేవముగ వాడుకొని సా ఘోర తపనమునందు యాతము వారు సేయులావరు. మరియొక సమయమునందు తైత్తిరీ వసుదేవ మతము చూడుగ నుండును. ఆరేడు తైత్తిరీ వసుదేవ విధముల ఒక్కొక్క విశ్వాసము అందును. మరియొక తైత్తిరీ వసుదేవ పరోక్షకాలపానీ యుగ నుండవచ్చును అతడు వానితత్వము సోగొట్టును. బండికృతుల దురభివృద్ధి బోగొట్టుటకు ప్రాణమును, నిప్పు జాతులను బ్రతు బూనుకొనును. కాని సాధారణము ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించు బట్టి నిర్ణయము వుండును. ఈ మతము సెయింటు భావము, వాస్తవమును భర్తృపరత్వము, యన సరణియనుట లక్ష్యమైనది

మూడవ మార్గము:—తైత్తిరీ వసుదేవ లిప్తి జాగరకమును చూచి వారివైతిక జీవనమును ఆ మత మొనరింపటే లోద్వేషింపవలెను. కాని తనయాదేశమును ప్రపంచమునందెక్కి కనుగొనవలెను. కాని తనయాదేశమును ప్రపంచమునందెక్కి కనుగొనియుండలేదును విషయమును జ్ఞాపకమునకుండుకొనవలెను. కడలూటి మార్గముల ద్వారా ములవద్ద గుంపులు ఎప్పుడును చేరును. "ఏనుగ్రీస్తు మరల కచ్చినపుడు, ప్రపంచమునందెక్కి ననునందు వారుందురా?" దీనినే అయిన పలుకులు విధముల బరిశీలించు. దంభోద్వలందు ఏమాత్రము విశ్వాస ముంచవలదని గ్రీస్తు మనకు చెప్పియుండెను. వాస్తవములను తైత్తిరీ వసుదేవ జాతి మతములేని జాతికన్న గొప్పదిగావని యెఱుంగవలెను. ఒక మత సంఘమునకు కీర్తియు ప్రవాహముభూతియు కలదన్న కేమిభావము? అది రాజకీయ కక్షలతో నీచముగ సంబంధము కలుగుకొనవలెదని దానికట్టి పలుకుబడియుండును.

ప్రపంచ యాదేశమును, అంతఃకలనములను తైత్తిరీ వసుదేవ ముగడును ఎట్టి సంబంధము నులేదు. తైత్తిరీ వసుదేవ యనసరించుచుండిన లోపములన్నియు అణగిపోయి యుండును. దేశములకు పోటీపడును, దేశభక్తి విపరీతమైపోయి ప్రతిష్ఠాక్రీయ "కష్టాన్ని, ఒప్పాన్ని, నాదేశము అని గర్వపడుచుండును. యాదృశములను మనమైయు ఈవిధమైనవిధముగనే గమనించిరి. అంతర్జాతీయ వైతిక ప్రవర్తన యెన్న పోలేన జేసిరి. ఇతిరథములయందె వారి కపరిమితముగ కష్టమును, కష్టములను నాటి జాగరకములను మరల కన్పించినవి చెప్పవచ్చును. ఈ ప్రధాన తైత్తిరీ వసుదేవ మతమునకు తగినట్లుండలేదని ప్రత్యేకముగ వాదించుట యశవశము "తైత్తిరీ వసుదేవ యూదులు, గ్రీకులు, అనాగరకులు, సిద్ధియలు, వానిలను, స్వేచ్ఛానుకులు అను భేదములే" వని సెయింటు పాలెం గాడు చెప్పిరి. గొప్ప జాతి కష్టములతో అనునది ఎట్లు మతమునకు విరుద్ధముగ నుండునో అట్లే వాతావరణ తైత్తిరీ వసుదేవములకు విరుద్ధముగ నుండును. ఏ ప్రత్యేకము స్వాధీను నేనీకొన యెత్తించునో ఆ ప్రత్యేకమునందలి ప్రపంచోక్తములకు లెలికిగనకుంక ఆక్రమించుకొనుట తైత్తిరీ వసుదేవమునకు విరుద్ధముగ నుండును కాంతి సమయము మనలోమనకు ఈర్ష్య కోపములుండుట భగ్యవిరుద్ధము.

మన దురవస్థలకు కారణము

తైత్తిరీ వసుదేవములను నిరాకరించి కేవలము ప్రత్యేకాభిప్రాయముల వాదించుట వలననే మన కీమరతములు గలుగుటయ్యెను. చరిత్ర ఖండించినది దేశముల యాపాంకారమును ప్రజల దురాశను ఆక్రమించునగాని ఏనుగ్రీస్తు బోధించిన మార్గములను గాదు. అయిన గావించిన యావదేశములను గాదు. నేనొప్పు కుడవా రించిన విధమున మాంపులను దేశములను తమతమ జీవనమును ప్రవర్తించి యుండెనేని మనకెట్టి కష్టములును సంభవించి యుండవు? అని ని య స్పష్టముగా ద త ప్రకరణము నందు సెయింటు పాలెం ఈపయోగించిన యావకాలంకారము మీకు

జ్ఞాపకముండును. గృహార్యులకు అనేక కేసులు కన్పించుట చేర్చి, కాని అన్నియు ఎంతవీలుగలవైయు తగులబడిపోయెను. అట్లే మన తైత్తిరీ వసుదేవమునందును అందలి సారము చెడలేదు. వైతాళియ జాతిమే మురనవి, ఈ ప్రకటన ప్రాసనము (క్రిస్టి) కన్న తామే మేధావులని తలంచెద.

"ఏనుగ్రీస్తు మరల ప్రపంచమునకు వచ్చినపుడు, అతని ననునందు వారుందురా?" అందెను భావమునే ఈ ప్రశ్న నూచించు అట్టిది. అతగా చివరకు తైత్తిరీ వసుదేవ సాధించుటకు గాలేదని అందలి భావము గాబోలు. భగవంతుడు మనకు యుండినను, భగ్యమార్గాలంబుల తేజమును కొలదియందిగ నే యుండును. "గ్రీస్తును చంపవలెను", అని దేవీతము చెప్పిన వాలకే పాటించుటో, తైత్తిరీ వసుదేవము అవసరము గావించినది చెప్పవచ్చును. కాని ఆసమయమున కిట్టి బాంధవీనిని నిందించు గాదు వ్యాధిభావములే. చారిత్రమునందు దూషింప బడునది ప్రపంచమే గాని ప్రజల గాదు. మాంపు లెట్లు వూగునదనకనో గ్రీస్తు ఉపదేశములు చెలిపెను. కాని ప్రజలు విన్నారు. కనుక సెయింటు పాలెం చెప్పెట్లు "ప్రపంచ మంతయు ఆక్రమ మార్గమున నడుచుచున్నది." భగ్యమార్గాలంబుల యాత్మము భగవదధీనమై యుండును. వారి కెట్టి బాధయు నుండదు. మనము ఆమరణాంతము బుద్ధి ప్రవర్తన గలిగియుంటేమేని భగవంతుడు మన జాత్యుదయమును మానవాలియు అభివృద్ధి జేయును. మనము తొందరపడక, ఓర్పు గలిగి యుండవలెను. మన మానోప్రపంచమునందుండరాదు మన మితరమునందే గ్రీస్తునందె వాకే పెట్టుకొనియుంటేమేని, దురభివృద్ధి మనకే సుప్రసాదమును సెయింటు పాలెం గావించిన హెచ్చరిక మనము మఱుగరాదు కనుక సంవత్సరములను లెక్కపెట్టక ఓర్పుగలిగి యుండవలెను.

బ్రహ్మశ్రీ కొప్పపిళ్ళ సుబ్బారాయకవిరచితము

రోష నార

అరు చరిత్రాత్మక నాటక రాజము.

అనేక కుశలవిద్యార్థులకు సంఘములచే పంపి సాగు, వెళ్ళు, చొట్ట ప్రకటించబడి వ్రాస్తామి గాంచినది.

కొంగరజీలు సోదరి రోష నార శివావారి పెండ్లి యాడుటకై పడిపోయి, అమె సౌభాగ్యము, శివావారి క్షేల చిత్తము, దేశభక్తి, యందు రమ్యముగా నిరూపించబడినది.

మృదులభావ పద్యము కోటికల అవమానకథాకల్పన, నిరుపమాన పాత్రాధిపత్య, కేయిలు, "హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమే భారతమాతృ విమలక్రిసాధనమని" భావింపబడుచున్న రోష నారా చరిత్రము చదివినవలె నేగాని చెప్పవలెకాదు

వర్తమలకు ప్రత్యేకభాగము ఇచ్చలకు కాపీ 1-కి 0.12-0 గుప్తా బ్రదర్సు, విశాఖపట్టణము.

సత్య వత్సు పాఖ్యానము

శ్రీ

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక డేత్రముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు శ్రుతైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవితత్వము కనురసనంతమై ముద్దులుముట్లు గల్గుచున్నది. కల్పనలు మౌదు. ఈ గ్రంథము శివభక్తుల బాధకుల కొక పద్యమేని వదల నుడి జవించును. ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

అంధ్రప్రదేశ్ కాళాశాలయము,

నెం, 7 తంబు శేట్టిపిల్లి ముద్రా

రంపవీతూరి

(మాస్టర్ కు విలేఖరి)

విశాఖపట్టణము, జూన్ 12:—మరల కొత్త గమారక వయన కళాపాఠశాల ఈదిగునూరుల విచారణ చేయబడినది. సి. వి. డి. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, కంట్రీబ్యూటర్లు, అతని కానిస్టేబులను రాజుగారి కట్టుకొనటం:—

గుండాల శ్రీనివాసరావుగారు (రమాస్వయ్య వారి సంగ్రహ కల్యాణశాస్త్రము) పట్టుకొన్నారు:—1922 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలనుండి నేను పితూరి స్పెషల్ డ్యూటీ వయన విశాఖ పట్టణంలో నుండి, 28-10-22 తేదీ మొదలు నన్ను వారా సంగ్రహావసరము నిలుపుచున్నాను. నేను కొయ్యూరు నుండి బాలరేవును వెళ్ళితిని. పితూరి వార్డు గురించి భోగట్లా తెలిసి కొనుట కచ్చుకు వెళ్ళియుంటిని. నేను ఉదయము 10 గంటలకు పోయి సామంతాధికారులకు కచ్చుకు నుండగా సెల్లూరి గుంపు ఇన్స్పెక్టరు, డిప్యూటీ సెల్లూరి భాగవతుని ముఖమునకు ముంగిటామునాలో పితూరి వార్డు చేట్టుకొనెనని నాకు తెలిసినది. మరునాటి ఉదయము బాలరేవునుండి వయన మగు సమయమున ఇద్దరు పితూరి వార్డు వచ్చి “నీవేనా గుంపు ఇన్స్పెక్టరువు” అని అడిగిరి. పితూరి డ్యూటీ వయన నున్నప్పుడు నేను పోలీసు దుస్తులలో నుండకూడదని ఉత్తరువు లగుటచే నేను పోలీసు దుస్తులలో లేను. ఇద్దరు పితూరి వార్డు దగ్గర కత్తుల తుపాకులు కలవు. వారిద్దరిలో నొక్కడన్న 5 ముద్దాయి యొకడు. నేను చూచిన రెండవవాడు ఇచ్చట ముద్దాయిలలో లేడు. 8వన్నెమెంటు తాలూకు ఆయుధములు కాని ముందు గుంపుకాని ఏమి నాదగ్గరవున్న వెంటనే వారి స్వాధీనము చేయమని నన్ను కోరిరి. నాదగ్గర ఆ సంబంధము కలవేమిన్నీ లేవంటిని.

“నిన్ను నే ముంగిటామునాలో నొక గుంపు ఇన్స్పెక్టరును పట్టుకొంటిని” అంటూ నన్ను భయపెట్టిరి.

రాజుగారి మనోవాంఛ

వారు నన్ను కత్తులతో కుదుటపడే ప్రయత్నించిరి. రాజుగారు కచ్చేవారు కచ్చేవరకూ ఆకమని వారిని కాంతిపరచిరి. తక్షణమే ఆ కుదుటపాటుగు 50 మంది మనుష్యులతో రాజుగారు ఆ ధృమమును వచ్చిరి. ఆయన నన్ను పోలీసుదళముల బలమును గూర్చి (కచ్చింపిరి. ఎక్కడ ఏ బలమున్నదో ఆ సంగతికూడ నన్నడిగిరి. వారికి నేను కొంతకప్పుభోగట్లాను ఇచ్చిని(కీ) కొంతకేసిట్లు సంగ్రహించిన తరువాత రాజుగారిని “మీ రెండు పితూరిని నడిపించుచున్నారా” అని ప్రశ్నించిరి. హిందూదేశములన్న భిక్షివు (కచ్చింపుమున నంపుచేయుటయే నా ముఖ్యోద్దేశ్యమని వారు చెప్పినారు. హిందూదేశము హైదరాబాద్ లోనే యుండవలెనని ఆయన యభిప్రాయము వెల్లడిచేసిరి. అందుచే (ప్రతి హైదరాబాదును తనకు సహాయము చేయుటై తనకూ చేయమని కోరిరి. ఈ విధిప్రయోగము తాను నెరవేర్చుచుంటిని అనెను. తాను తన బాధ్యతను ప్రకారము అంకితము గమనించుచుంటినియను కొలదికాలములో తనకు జయలక్ష్మి చేతుననియు చెప్పెను. రాజుగారు, తనకు గూడెములో నున్న చిన్న బలము తన కార్యకర్తలనుకూడ చాలకపోవునని తెలుసుకును, అనినని కాని తాను స్వతంత్ర రాజులదగునండి కొంత సహాయమును సేపించుచుండెననియు చెప్పిరి. తనవారక ప్రకారము తాను తప్పు భరతదర్శనమును క్రొవర్తి కాగలదని కూడ చెప్పిరి. నేను మా అధికార్లకు రిపోర్టులను వ్రాసికొనవలయునని రాజుగారితో చెప్పితిని. అటులే వ్రాసికొనమని చెప్పి తూ. ఒక లోలువెట్టెను (టపాట) కత్తుగా నిడుకొని (వాయమని ఇచ్చెను. ఆలోలు టపాటవెట్టెనే ఈ క్రిందిపేరు గల యొక కాకితము అంటించియుండెను. “యో. సాందర్బు యగ్నియరు ఏకెన్సి డి. యస్. సి. ఏకెన్సి” అని చానివై నుండెను. నేను వ్రాసిన రిపోర్టును కొన్ని పుత్తరలకగానన్ను కొన్ని కొయ్యూరుకు పంపియుంటిని. నేను రిపోర్టును వ్రాస్తూ యున్నప్పుడు “పితూరి వార్డు గ్రామస్థులను బలవంతపెట్టి పట్టయలను పొంది” అని వ్రాయవలెనని రాజుగారు కోరిరి. ఎందుకనగా పోలీసువారు పట్టయలను చేసినందుకు గ్రామస్థులను బాధపెట్టుటకు దాడులచేయుటకు. రాజుగారు ఒక కాకి దుస్తును వేసికొని పోలీసు డిప్యూటీ లోల దళాలను బంధించి తెట్టుకొనెను. ఆయనచేతిలో పోరాటములలో చనిపోయిన సామంటు కచ్చుకారి తాళి పట్టుకుంటున్నాడు. నేను వయనము 8 గంట మొదలు సా సంగ్రహము 5 గంటల వరకు పితూరి వార్డులో నుండి. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ముద్దాయిలు పితూరి వార్డులో నున్నారు. 21 ముద్దాయి వారిలో నున్నాడో లేడో నేను

చెప్పలేను. వీరిలో కొందరు తుపాకులను కొందరు కత్తులను మరొకందరు బల్లెములను పట్టుకొనిరి. రాజుగారిదగ్గర నేను ఆయుధములన్నవి అని అడిగితిని. 27 పోలీసు తుపాకులును 54, 808” పిస్టలునును యుండిట్లున్నా చెప్పిరి కీ పిస్టలు వారికడనుంటు నేను చూచితిని. పూర్తిఅయిన రిపోర్టును నానా నానకృత్యములను గురించిను ఈ వైసంగతుల గూర్చిను నేను ఒక రిపోర్టును 8-11-22 తేదీన రమాస్వయ్యతోభాగ ఉన్నతో బోగ్గిగారికి పంపియుంటిని.

క్రాను:—తాను రాజుగారితో ఇంగ్లీషునను, తెలుగునను కూడ సంగ్రహించితిని చెప్పిరి. ప్రత్యేకముగ రాజుగారు తమ ఆశయములను గురించి మాట్లాడునపుడు ఇంగ్లీషుననే మాట్లాడినారు. అప్పుడు ప్రజలందరూ దగ్గరనేయున్నారు. వంట బ్రాహ్మణుడు కృష్ణమాచారిమాత్రము వంటపనిలో నున్నాడు.

రాజుగారి మర్యాద

నన్ను రాజుగారు మర్యాదగానే గౌరవించిరి. నన్ను తనకన్న ముందు స్నానము చేయమని కోరుటచే నేను స్నానము చేసితిని. ఇంతకన్న నా కేతూతిధ్యమును రాజుగారు యిష్టలేదు. నేను కీ, 5 కోజులు ఆయినదివారత ఇక్కడ ప్రవర్తించు కార్డె రిపోర్టును నంపుటయే వ్రాస్తాను. రాజుగారి దగ్గర నేను వ్రాసిన రిపోర్టులో బ్రిటిషు కచ్చింపుముగురించి రాజుగారు తమ ఆశయములను గురించి చెప్పిన మాటలగురించి కాని వ్రాయలేదు. వరిమిలా రిపోర్టులలోకూడ వ్రాయలేదు. నా సంగ్రహము గురించి కూడ వ్రాయలేదు.

తిరుపతిలో:—నా వ్రాతరీపోర్టులో రాజుగారి సభావసరము గురించి వ్రాయలేదు. ఎందుకనగా అది స్వల్పమైన యమని తలచితిని. తరువాత నేను వాస్తవముగ చెప్పినాను.

సాగిని యల్ల శ్యామదాసు:—(ఇతనికి దేవరావలి గ్రామము) దండవల్లిలో దొరలను కొట్టిన తరువాత పితూరి వార్డు మాగ్రామమువచ్చిరి. వారిచేతులలో కత్తులు బల్లెముల తుపాకులున్నవి. వారిలో 21, 22 ముద్దాయిలు కలరు. యల్ల శ్యామదాసును పోలీసుకు భోగట్లా యిచ్చినందుకు కొట్టిరి. మేము భయముచే పొందుండి చూచినాము. మా మనసలు యింటను పితూరి వార్డు బసచేసి 6 మంచముల విశ్రాంతి తీసికొన్నాడు. ఆయన ఇప్పుడు వాంతులు విరేచనములతో బాధపడుతున్నాడు. అందుచేత సాత్త్యమును తాళెను.

క్రాను:—నాకు తుపాకీ కాజుట తెలియదు. నేను పితూరి వార్డును చూచి భయముచే పారిపోయేవాడను. బల్లెముల తుపాకులను పోలీసు తుపాకులను నేను పోల్చగలను.

పీడక:—నీకు పి.కారి తెలియదు కదా బల్లెముల తుపాకు తెలియని నీ కట్టు తెలుసు?

సాక్షి:—పోలీసువారు నాతో చెప్పిరి, 21, 22 ముద్దాయిలను నేను చూచిట్లు రిపోర్టులో చెప్పియుండలేను. అదివరకు నాకు వారి నిద్దరిని తెలుసును.

(ఫలహారానంతరము)

కుందర లక్ష్మీ నాయుడు:—నేను దామునల్లి గ్రామముననున్నా. పితూరి వార్డు 8 నెలలక్రిందకు నొక కలివారము మాగ్రామం 5 మంది పితూరి వార్డు తుపాకులతో మాయంటికి వచ్చిరి. కానిపెట్టులు అప్పురావుకూడా నున్నాడు. మమ్ములకు భోజనసామగ్రిలను ఇవ్వమనగా నావల్ల కాదంటిని. అప్పుడు వాడు జవానును తీసుకొని మాడెముపోయిరి. నేను దింత పల్లిలో డి. ఇ. జి దొరగారి కావ్యంత్రాలము నివసించితిని. ఆయన కొమ్మంగి కుకాలోనున్న దొరగారి కియ్యమని వక చీటు నాకేతి కిక్కుగా ఆదోలు ఇద్దరు చీటినిచూచుకొని నాతో మాట్లాడుచుచ్చిరి. మాట్లాడుచుచ్చి అప్పురావును కలిసికొనిరి. అతడు దొరలతో లంబసింగివైపు పితూరి వార్డున్నారని చెప్పగా “మేము దొరలందరూ కలిసి దిగుచుండగా దొరలను గుడ్లచే పితూరి వార్డు చంపిరి.

క్రాను:—నేను దొరలను పొందుండి చంపమని చెప్పలేను. నేను 16 గుర్ర మనుష్యులను పితూరికి పట్టుచేయలేదు. నన్ను పోలీసువారు ఈమధ్యను కొంత కాలము జయలులా నుంచిరి.

కొత్త:—నీవు పోలీసువారితో పితూరి వార్డుపై సాత్త్యము ఇస్తాను వదిలివేయండి అని చెప్పినావా?

సాక్షి:—నేను ఒక దొరగారితో సాత్త్యము ఇస్తానని చెప్పినాను. అప్పుడు నన్ను వదిలివేసిరి. నే నొక స్టేటుమెంటును వ్రాసి ఇచ్చితిని.

తిరుపతిలో:—నన్ను దిగువ హర్షణ దొరగారికోర్టులో విచారింపి నడిపివేసి నారు. నాతమ్ముడు ఏ ఏకెన్సినుండి అనుమానముచే రిపోర్టుచేసిరి.

దేవరాజు కొంకణి. కొండారెడ్డి:—నేను గూడెము చూచాదానను, నేను దేవరావలి గూడెముగ్రామములలో నుంటాను. నేను గుంపు మెంటుకు రు 250-0-0 చెల్లిస్తాను. నాకు రు 500 రాబడి కలదు. దేవరావలికి 60 మంది పితూరి వార్డు ఆయుధపాటులై వచ్చిరి. నేను ఒకడినను పొలమునుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు దేవరావలికి పితూరి వార్డు రుగడినారు. వెంటనే దొరలతో పితూరి వార్డు వచ్చివారిని దింతపల్లి వెళ్ళి చెప్పినాను. మల్లుదొర నన్ను చేతులు కట్టుకొని కట్టి మాయంటికి గ్రామముగ్గులు యింటికి మధ్యను వున్న చాడీశానున్న రాజుగారు, గంటం దొరగారిదగ్గరకు తీసికొని వెళ్ళిరి. రాజుగారు “మీరు పోలీసువారికి ప్రయత్న కృతరేకముగ సహాయము చేయుచున్నారా” అని తెలిసింది. బాగవతి నడుచుకోకపోతే నీకు మూతా దక్కదు” అని చెప్పిరి. అమరుచటి పువయన పితూరి వార్డు ఏబులుగ్రామము పోయిరి. నేను కొందరి పితూరి వార్డును పోల్చగలను. నేను గూడెము వెళ్ళి కొరగాని లక్ష్మయ్య (మూలమువార్డు) గారిని కలిసికొని తనను పితూరి వార్డు వచ్చి ఖయిదుచేసిట్లు చెప్పిరి. వారు వచ్చి గూడెము బంగాళాలో బసచేసి, 1 కోడిపుంజు, 1 మేకపోతు, కొన్ని పండ్లను తీసికొని వెళ్ళిట్లు చెప్పగా రిపోర్టు చేసి నాను. మా మూతా యిలాకా పితూరిలో చేరిన మనుష్యుల బాలిరాన పంపుచుండ రిపోర్టు వ్రాసి నాను.

క్రాను:—దేవరావలికి పితూరి వార్డు కచ్చుకు దసరా నెలలోను. నేను అప్పుడు పితూరి వార్డు గురించి చెప్పకుట చింత పల్లి వెళ్ళి ఒక స్టేటుమెంటును వ్రాసియున్నాను. మరల నన్ను మల్లుదొర కొట్టిట్లు పరియ్యకరిపోర్టు వ్రాసి నాను. ఆ రిపోర్టులో నేను పోలీసుచేతి పితూరి వార్డులో ఈమద్దాయిలున్నట్లు వ్రాయలేదు. నన్ను మల్లుదొర కొట్టినప్పుడు మా అన్న గారు తప్ప మరెవరూ లేరు. మా అన్న సాత్త్యము ఇచ్చుటకు రాలేదు. నేను 7 క తారీఖున పితూరి వార్డు కచ్చుకునుగురించి రిపోర్టు వ్రాసి 11 క తారీఖునకు రిపోర్టు చేయలేను. అదివారము పితూరి వార్డు రాగా నేను సోమవారమునాడే రిపోర్టు వ్రాసి నాను.

పీ:—నీవు 8, 10, తారీఖులను పితూరి వార్డు గూడెములో నుండగా 20 తేదీన రిపోర్టు వ్రాసి నావు. ఇంత ఆలస్యమునకు కారణము ఏమి?

సాక్షి:—నాకు తొందర వను బుండుకుచేత పితూరి వార్డు ఇద్దరు పితూరిలో కలిసియుంటిరి. అని నేను తలచెదను. నాకు గంగారెడ్డి లక్ష్మయ్యకదాల్తా గార్లు చెప్పగా రిపోర్టు వ్రాసి నాను. అంతే కాని వీరుచేరుట నేను కృతముగా ననుగొనలేదు. భోగట్లా యిచ్చిన వారందరూ మొదట కొయ్యూరులోని పోలీసులతో మొదట చెప్పి నాకు ఆలస్యముగా చెప్పటచే రిపోర్టు చేయుట ఆలస్యమయినది. రాజుగారితో నేనున్న దొరలను పొందుండి కొట్టమని చెప్పలేను. గుర్రేటినుంచి రాజుగారు పితూరికిపూర్వ మొకమారు కన్నాముండగా మా యింట బసచేసిరి. బాప్టియన్ దొర ప్రజలను వెట్టిన బాధలను గురించి రాజుగారితో చెప్పలేను.

తిరుపతిలో:—మా అన్న గ్రామమునను రక్తవిరేచనముచే బాధపడుతున్నాడు.

కంకిపాటి మల్లుపదాలు:—నేను తూరముమిడి గ్రామముననున్నా. మా యూరికి పితూరి వార్డు తనివారము వచ్చిరి. నేను మా అల్లునికి రక్తగ్రహణిగా నుండుటచే నేను బాలరేవు పోయి, సోమవారమునాడు తిరిగి వచ్చినాను. మాయంటిలో పితూరి వార్డు చొరబడి విశ్రాంతి తీసికొన్నట్లు ఆసంగతి మామూలముతో చెప్పినాను. నేనున్నా, మూలమువార్డును, ఇన్స్పెక్టరు కామయ్యనాయుడున్నా తూరముమిడి తిరిగిపోతిమి. అప్పుడు 90 మంది పితూరి వార్డు తుపాకులతోవచ్చి “ఇరుగోవీడే ఇన్స్పెక్టరు పాడే. వీడిని చంపండి, నరకండ్రి, అంటూ” ఇన్స్పెక్టరుచే బడిరి. నేను మధ్యకడి మహా ప్రభా! ఈయన పాడేకాదు. ఈయన జయపురము ఇన్స్పెక్టరు ఈతనిని రక్షించండి అంటూ గంటందొర మల్లుదొరగార్లను బ్రతిపెడితిని. మమ్ములను ఏనుగులకు సదుడుకడకు ఖయిదులుగా తీసికొనిపోయిరి. అక్కడ రాజుగారు, మల్లు పితూరి వార్డు భారా ఇచ్చగా ఒకరాయివై చేయండి పరువుచే తూర్పున్నాడు. మమ్ములను కయిని విడిచి ఇన్స్పెక్టరుగారు మాత్రము రాజుగారితో వెళ్ళి మాట్లాడినారు. కొంతసేపు పోయినతరువాత నేను మెలపుతీసికొని వెళ్ళిపోక స్తేమి. 8 ముద్దాయిని నేను రాజుగారిదగ్గర చూచినాను.

క్రాను:—రాజుగారు పయనే చూచుచున్నారు. ఇన్స్పెక్టరుగారు నేను మాట్లాడినో నేను అడుగులేదు. 8 ముద్దాయిలు యెన్నట్లు ఇన్స్పెక్టరుగారితో చెప్పినాను. నా బోన్సుకొరి

పితూరీదాసు తీసికొని వెళ్ళి కలుగుచున్నట్లే అతనిని ఇచ్చివేసినాడు.

రాజ్యపరమార్థము:—నేను కొయ్యాయన ముఖదారును. పితూరీదాసు 80-10-22 తేదీన కేసు కమిషనరుగారికి తోలు వారి పితూరీ భోగ్యులకు పంపుతూ యుండగా పితూరీదాసు బోధరాజుగారికి తీసికొన్నాడు. నాకు వెంటనే పితూరీదాసు చించిన కుంభములను పారితో తీసుకొనివచ్చినాడు. ఆ కుంభములను రిపోర్టుతో దొరగారికి పంపివేస్తే, బోధరాజు గారు తాళుర్రులకు సత్రేయ్య పితూరీదాసు చేరినట్లు పారితో దాసు తెలిసి ఒక రిపోర్టు కూడా వ్రాసాడు.

కాను:—నాలో భోగ్యులను పారితో తీసుకొని వెళ్ళి వేరు చేసి వేరు చేసి. నేను అతనిని బోధరాజుగారికి తోలు వారిలోనికి గుండు ముఖదారుతో మీ యిలా కమిషనరీ సత్రేయ్య పితూరీదాసు చేరినాడు అని చెప్పివేసి కొరికినాడు.

కోర్టు:—అతని ఇచ్చుటకు సాక్షులు ఇచ్చుటకు వచ్చినా? ప్రో:—రాజు.

గుంపినవారయ్య:—నేను అడ్డావల (గామమునకు) నుండి సుందర్ నరసింహులకు గవర్నమెంటు (గామమునకు) నుండి మంబే యున్నాను. ఇంకా రెండు వ్యవధికలు 17, 14 (లక్షల) కంటకం (గంటల) వద్దాయా పితూరీదాసులో కలిసికొని రిపోర్టు చేసినాడు. నేను గంటకం వియను గురించి రిపోర్టు వ్రాసినాను. నా తూర్పు మునకు లక్షల వ్యవధి వ్రాసినాడు. అలా భూమి మునకు సన్నెడు కాబడుటచే, అప్పుల కష్టాలు కొన్నాళ్లు తాత్కాలిక మునకుగా నుండిన తరువాత నేను మునకుగా గత 9 నెలల నుండి యున్నాను. నేను ఒకదినము మంచిమాటలు చెప్పి లక్షల వ్యవధి పట్టుకొంటిని. తరువాత అతనిని పోలీసువారికి పంపిస్తాను.

కాను:—నేను వెళ్ళుతూ ఉన్న లక్షల వ్యవధి పట్టుకొన్నాను. ఇతను అదాదాదా. నేను దొరగారి దగ్గరకు వెళ్ళుతూ ఉన్నాను. నాలో నీవురాయని చెప్పి తీసికొని వెళ్ళి వేరు చేసి. నాకు యితనిని పట్టుకుంటే బహుమాన మిస్తానన్నాడు గాని యిచ్చలేదు. నేను మంకయ్యను గురించి వ్రాస్తేనే గాని, ఆ వ్రాత కలిపి వ్రాస్తే విని వ్రాస్తే, అతను పితూరీదాసుతో కలిసియుండుట చూడలేదు.

అంధ్రగిర్వాణవిద్యాలయము—కోర్టు

నేనని నెలవులు గడచినవి. విద్యాలయము తిరుగ, బెట్టి నాకు. విద్యకు, సాహిత్యమునకు, వ్యాకరణమునకు ముగ్గురు విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలకే గాక పితూరీదాసు, గవర్నల వనకర్త మొదలగు సంస్థాపకవర్తనలకు గూడ ఇత నొక గు ఏర్పాటు చేయబడినది.

నేనను, స్మార్తము, తర్కము, వేదాంతము, జ్యోతిషము, ధర్మశాస్త్రము, పురాణములు, మున్నగు వానియందు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ, వలయు శిక్ష యొసంగబడును. ఒక శాస్త్రమునందు ఒకటిగా (గంధములమూలమే చదివినవారు వైగంధములు చదువుటకును, కాస్త్రాంతరమునకు గృహి చేయుటకును దగిన యేర్పాటు చేయబడినది.

“జ్యోతిషము” జ్యోతిషశాస్త్రము గ్రామీణులకును, సుప్రసిద్ధులకును పండితులకు ఇరువురు శిక్షాస్థానములయందు బ్రధానముగ శిక్ష నొసంగుదురు. అంగ విద్యకాలమునందు “మూలము ప్రాసము, ఇంటర్ మిడియేట్” పరీక్షలకు జరుపుచు గణితశాస్త్రమునం దభిమానము గలవారు వచ్చి చేరవలెదల, ఉభయభాషలయందును గల జ్యోతిషశాస్త్రము సంపూర్ణముగ నేర్చుకొనుటకు దగిన యవకాశములు గలగు జేయబడినవి. భౌగోళికవిజ్ఞానము ఉపకరణములయందును బోధించబడును.

భాషనయిపాత ముచితముగ జేయబడును. వర్ణా (శ్రమియుల ననుసరించియు, ఏర్పాటు బుండును. పెద్ద పెద్ద తరగతులకు ముందు అవకాశమిస్తున్న ప్రవేశమునకు నిజజ్యోతిషముగి కుంభమిరకే అధి. వలయువారు వెంటనే వచ్చి చేరవలయును.

కోర్టు, } తల్లూప్రగడ సూర్యనారాయణరావు, 18.6.28. } కార్యదర్శి.

కన్యించక పోవుట

70 ఏడవ వయస్సుగల్గి ఎరిసినంతి చాయగల చిలకు కూరి కొంటయ్య (బామ్మయ్య) ఒంగోలు తాలూకా రావిపాడు గ్రామమున నివసించుచుండెడివాడు. ఎక్కువ వయస్సు కనపించలేదు. అయినను ముగ్గురు చిలకు కూరి కొంటయ్య అయినవాడే ఏదేలేనివాడే అయిన సార్థించుచున్నాడు.

పార్లమెంటులో ఉప్పుపన్ను చర్చ

కత్తి కాభిప్రాయములు

‘హిందూ’ పత్రిక పార్లమెంటులో ఉప్పుపన్నును గూర్చిన చర్చపై విమర్శించుచు, చర్చను ప్రారంభించిన ప్రతినిధుల గారును, కర్నూలు కలెక్టరుగారును రాజకీయ పక్షపాతి యొక్క ముఖ్యమంత్రియగు దేవులపల్లి, అందులకు గల్గిన యితరులను ఖండించుటలో బహు తేలికగ బోధించిన (వాయుచున్నది. ఇంకను యేమి (వాయుచున్నదనగా; “భారత మితవాదులు మామూలుగా వాదించు విధముననే ప్రభుత్వమున కవిరమణ సంబంధిస్తే వచ్చినపుడు యింకా పాదరస నిరంతరభారమును వినియోగింపవలెనని ప్రతినిధుల గారు పలికిరి. ఈ అభిప్రాయము అపారముగా మెదిలినదిగా ఉపయోగించుట కొరకే యిది వాయులకు విజేతము జేసెను. ఇది సాధారణభార మైనయెడల సంస్కరణలు వట్టి మాయయని మితవాదు లనుచున్నారు. ప్రతినిధుల గారు సంస్కరణములు మాయయినను, వింటర్ ను ప్రభుత్వ భారత ప్రభుత్వమును సంస్కరింపవలెనని యిది కొరగా ప్రతినిధుల గారు తలపెట్టెను. అట్టియొకటి ఈ చర్చను ముగించుచున్నది. ఇతరుల గారు రాజకీయ పక్షపాతి కారమునందలెనను అయిన భారత శాసనసభ తీర్మానమును తిరస్కరించినందులకు నిందించుచున్నాడు. కార్మికమును పాలించగలదానియను ప్రశ్న కిది తగు ప్రత్యుత్తరముగ నున్నది. కొన్ని మాసముల కిది దివరము సంస్కరణములకు జేయవలెనని వాదించు సమయము వచ్చినపుడు వెనుక దగ్గియుండుట చూడ మాకు అనుమానము గల్గుచున్నది. కావున భారత స్వతంత్రమునకు బ్రతిష్ఠా రాజకీయములపై ఆధారపడి లాభములేదు. వారలకిచ్చుచున్నాను, కత్తిలేమి. ఏదో చర్చ జరిగి వ్యవధిలేక అడిగేవారును. వింటర్ ను ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల వాదములను ప్రోత్సహించుట వింతగాదు. కార్మికమును సంస్కరణములకు నెక్కువ జేయుట లేనని మితవాదులకు జెలియజెప్పుచున్నది. ఇప్పటికైనను చక్కగ మాటలు తప్ప లాభము లేదని మితవాదులు తెలిసికొనవచ్చును. ఇప్పటికైనను మాయా మోహము లగు మితవాదులకు జ్ఞానోదయము గలగుగాక!

కార్మికుల వైఖరి

కామస్సు సభయందలి కార్మికముల మావైఖరి భారత మితవాదులకు సంకటము కలుగజేయుగలదు. సంస్కరణచట్టమును సవరించుటకు మిగుల అంగీకరించెదల అని వింటర్ ను ప్రభుత్వము నుండి (కన్యించక) కార్మికములకు నాడుకుంటా నొకరగు ప్రతినిధుల గారు పెడమొగము పెట్టుకొనిరి. రిడింగు ప్రభుత్వము గుర్తింపకే అధికారము నుపయోగించుటకు గమనించుచున్నది. కొంతవరకు ప్రతినిధుల గారు అంగీకరించిరి. కామస్సు సభయందలి కార్మికముల వారికి భారతీయ అతివాదులయొడ గల సానుభూతి బుచ్చుచున్నాడు మయ్యెను. కార్మిక పక్షము వారు ఈ సంస్కరణములతో కృతజ్ఞులై యున్నారని ఇందులకు స్పష్టమగుచున్నది. ఇంక సంస్కరణములు విజయము గాంచవలయునని భవము కావలెను. అట్లును అంతమొందించి రక్షింప ప్రభుత్వములు చెల్లించవలయునను సమర్థముతో అధికారభుక్తు రాజకీయ పక్షపాతి సహాయముతో ఉప్పుపన్నును హెచ్చించెను. రాజకీయ పక్షపాతి సహాయముతో ఉప్పుపన్నును హెచ్చించెను. రాజకీయ పక్షపాతి సహాయముతో ఉప్పుపన్నును హెచ్చించెను. రాజకీయ పక్షపాతి సహాయముతో ఉప్పుపన్నును హెచ్చించెను.

ఈ ఉప్పుపన్నును హెచ్చించుట భారత దేశమునందు విపరీతపరిస్థితి ఉద్భవించెను వాదమును సంపూర్ణముగ ఖండించుచు వింటర్ ను ప్రభుత్వము తిరస్కరింపవలెనని ఉప్పుపన్నుకు సంబంధించిన ఆంధ్రోత్సవమునకు కృత్రిమమైన ఉప్పుపన్ను కల్పించుట కలిగినను అట్లు పూడుకు కలుగగల లాభము అక్కడ నుగ నుండలవు.

సర్వముల విషయమై వింటర్ ను ప్రభుత్వము చెప్పిన మాటలను గమనింపవలసి యున్నది. సర్వములందలి సర్వముల ఆ సుశ్రుతి కర్త యున్నారనియు యితరులు మాత్రము ఉత్సాహముతో పనిచేయుచుండుటకు సంబంధించి యున్నారనియు వారు చెప్పిరి. తమ ప్రతిష్టయొనకుని స్పష్టము చింత భారతీయులు ప్రభుత్వ నిర్వహణమందు అధికముగ పాలుగై కొనుట వారికి రుచించుటలేదు. యితరులకు నుకూలులు, భారతీయుల ఆశయము లనుసరింపవలసి

వారు (హిందూ) వారు. ఇండియన్ నివిట్యును భారత దేశపు ఉపయోగమునకై నిర్మించబడెననియు, నివిట్యును కొరకు భారతదేశము లేననియు, క్రమక్రమముగ భారతీయులే తమదేశమును పరిపాలింపవలయునను భావములను అంగీకరింపవలయు (హిందూ) వారు. భారతదేశమును పరిపాలించుటకు సానుభూతిగల ఇట్టివారే కావలెను.

(మద్రాసు మెయిలు)

* * * * * ఆ కా భం గ క ర ము

ఇండియాలోను నోటులై కామస్సు సభయందు జరిగిన చర్చ మిగుల ఆకాశంకరముగ నున్నది. సంస్కరణములను అధి. ము చేయవలసిన అవశ్యకతను కార్మిక పక్షమువారు లిఖించి తమమువారు అంగీకరించుట లేదని స్పష్టమగుచున్నది. అసహాయాద్యము ఇతర ఆంధ్రోత్సవములపై మిట్టు స్పష్టమై గ్రహించవచ్చును. ఇంగ్లాండు వాస్తవ్యులకు భారత దేశపు విషయములు చక్కగ తెలియవనియు ప్రకటించెను, గ్రహించిన పిమ్మటైన భారతీయులు కట్టుబడు నహించి, భారతీయుల కోరికలను (బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించుటకు వీలులేనివిధమున పనిచేయవలెను. కృపా వాగ్వివాదములతో కాలము కష్టపరచుటకు ఇది సమయము కాదు. స్వరాజ్యసంరంభమునందు దేశముల లక్ష్యము మరుగుపడినది. రాజకీయములకు తగవులలో కాలము వ్యయమగుచున్నది.

హిందూలు సంపాదించుట ఎట్లు అను సమస్య అతి ప్రాముఖ్యమైనది. పిమ్మట మొదల కామస్సు సభయందు జరిగిన సాక్షాత్కరణములందుకు దృఢసంకల్పము గావలెను.

కడచిన గురువారము పార్లమెంటునందు జరిగిన చర్చలను, యిండియా ప్రభుత్వ భారతీయ నిరంతుభారతములపై పార్లమెంటువారికి అధికారముగలదనునమ్మకము భవముగా లేనిది. ప్రతినిధుల గారు మాట్లాడుచు (బ్రిటిషువారి వాగ్దానములపై భారతీయులకు విశ్వాసము తీసివేయుచున్నది స్పష్టముగ చెప్పిరి. వింటర్ ను ప్రభుత్వము రాజకీయ పక్షపాతి చర్చకు సమర్థించుచు నిజము చెప్పుక సభ్యులకు తప్పు అభిప్రాయము కలుగునట్లు చేసిరి. కామస్సు సభయందలి చర్చ మిగుల ఆకాశంకరముగ నున్నది. గవర్నరు జెనరలుగారి ప్రత్యేకభారతములను అతి మొందించుచు చట్టమును సవరించుటకు అంగీకరించెదరాని వింటర్ ను ప్రభుత్వము కొరక అందులకు ప్రతినిధుల గారు అంగీకరించలేదు. ఫిరదు గారు ఉప్పుపన్నును సవరించుటకు కాక సర్వముల వారికి జీతములను హెచ్చించవలయునని వాదించిరి. ఇదంతయు చూడ మనము క్రికి మనమే పాలుపడలేదు (శ్రమముని ఏర్పడుచున్నది.

(మద్రాస్ ఇండియా)

రాజీ తీర్మానము

ఇప్పుడు మన జాతీయ సంఘమునందు కెందులము లేర్పడినది. బాంబాయిలో జరిగిన ఆఖరి భారత జాతీయ సంఘ సభయందు యాకతులకు రాజీతీర్మానము. ఈ రాజీతీర్మానము ననుసరించి కామస్సు సభయందు ఆఖరి సమావేశమున కాం (గ్రామ) కారకముల నోట్లయ్యలకు బోధించబడుచు కాం (గ్రామ) కారకము వారి ముఖ్యస్థానముననే పనిచేయవలెనని, ఇది చాల గొప్పతీర్మానము.

స్వరాజ్యమునకు వారికి మాత్రము యీ రాజీ చాల అనుకూలము. ఇందులకు వారి స్థానమును కార్యమునందు వెరవేర్చుటకు అవకాశము కలిగినది. ఈ పక్షమువారు త్యాగము చేయవలసిన అవసరము కలుగలేదు. ఈ రాజీ చాల చాల విమర్శించుచున్నది. శ్రీయుత చిత్రంజనదాసు గారు సభయందు (కారకము చేస్తూ కాంగ్రెసును శ్రీ గాంధీయహేతువుల యిష్టము వచ్చినట్లు తిట్టుకుంటూ హేళనచేయుటకు అవకాశము కలిగినది.

నాయకులలో కొంతమంది బాంబాయి (గ్రామ) కారకమును తిరస్కరించుచుండెదని అభిప్రాయమును వ్రాసెను. కొంతమంది మన కామస్సు సభయందు ప్రచారమును మొదలుపెట్టలేననుచున్నారు.

గయా తీర్మానము సమావేశమై పనిచేయుచున్న సభయందు సభాసమావేశమును తీర్మానించినది. ఈ తీర్మానమును తిరస్కరించుట కాంగ్రెసు గౌరవమునకై లోపము. మహాత్ముని గౌరవమునకై లోపము. ఇది ద్రోహములతో ప్రామాణ్యము. బాంబాయి తీర్మానము కాంగ్రెసునే భవ్యము చేయుటకు కారణమగును. నాయకులలో అభిప్రాయము తెల్లపడినది (గ్రామ) మాత్రము వెంటనే గయా కాంగ్రెసు నిర్వహించిన తీర్మానమునకు లోబడి పనిచేయవలసి (ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రతి మగిరి తాంతా బాబు

డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘాధ్యక్షులకు

అవగాహనమును సమర్థించు నిజమే

అవగాహనమును సమర్థించు నిజమే... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

ఈ కలహములు దేశమునందలి చాల ప్రజల... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

ఈ ప్రమాదమును గురించిన కారణములు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

దేశబంధు దాసుగారు

ఇటీవల చెప్పినట్లు దేశబంధు దాసుగారు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

సమాధాన తీర్మానము

ఎటులైన రెండు వర్షములకు సమాధానము... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

భిలాభము నిధి

భిలాభమునిధి నేటితోపాటుగా... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

నేమియు నుండదని తలచి భిలాభమును... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

లాల్ బాజుపతి రాయగారు

బి. బి. సి. ఐ. రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘము

లాల్ బాజుపతి రాయగారు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

బాబరు అకాలీలు

జలంధరుకు సేనలను పంపిరి

జలంధరుకు సేనలను పంపిరి... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

అమృతనర సర్వదేవాలయము

పవిత్రసరోవరమున మన్నుదీయుట

అమృతనర సర్వదేవాలయము... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

వీరమ్మను మహమ్మదాలీ బేగంగారు

వీరమ్మను మహమ్మదాలీ బేగంగారు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

సమాధాన తీర్మానమును తిరస్కరించుట

ఈవేల 16 వ తేదీన ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

దేశీయ మహాసభాధ్యక్షుడి

మహాసభాధ్యక్షుడు మాటలు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

ఎన్నికల బహిష్కరణము

“ఎన్నికలలో ఓటులు యిచ్చునాడదని... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

ఓట్లు పుచ్చుకొనగా అనుకూలముగా... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

సత్యాగ్రహము

నాగపూరుకు 15 మంది కలంటిలను... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

న్యాయవాదవృత్తిని వదలుట

15 వ తేదీ సాయంత్రము మధురలో... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

డాక్టరు వరదరాజులు గారు

స్థాయిసంఘమువారు సమాధాన తీర్మానము... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమును జరుపుటలో... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

ద్రవిడరాష్ట్ర సన్మానసంఘసభ

16 వ తేదీన సేలము మండలకాంగ్రెసు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

సీ. విజయరాఘవాచారి, సీ. రాజగోపాలాచారి... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

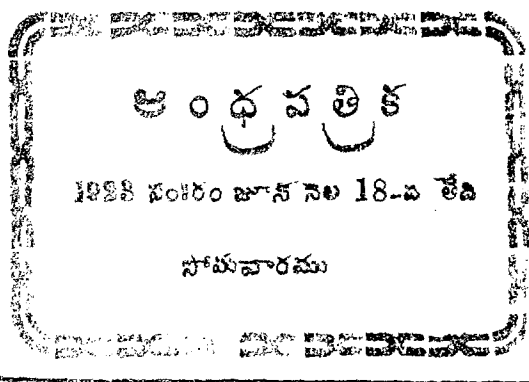
దేవులపల్లి వర్ష

ప్రతి కాభిప్రాయములు

విం. రత్నం ప్రభువిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములకు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

అనువును కండితులు, దార్శిను విషయము, లుంబి, వేదవేద్యుని పురాణ పురామండలములట్టి పురాణములు గూడ నిప్పుటిని కావనియు, చాల పూర్వమునుండి యున్న వనియు, వేదములందుగల శ్రుతి ధర్మముల నభియోగ సుజ్ఞి నిరూపింప నీపురాణములు వ్రాసబడినవియు, దానికి తారాగణముగా, వాతమును తారకమహాత్మ్య, నోటిని బృహస్పతిఃబోత్మ్య, వృద్ధులందును నంద్రులకుఁ బోత్మ్య, నోట గెంత భృగోనిధిమను, కర మాత్మకత్వము వృగయపుర్యముగ గాని కుదురవను చంద్రులు, బృహస్పతి, తారకోనుడిన పుత్రసంతానము లేక, వృద్ధ యమును చంద్రునితోడఁ గూడినప్పుడు, బుద్ధులగు పుత్రుల యము కలిగెననుట, తారకాకాంతమును వ్రాయఁటఁ జెలుచు ఉచినియు, దేవతాస్త్రీల కాపంబున యితారంబులఁ బోత్మిని నందుల కుదాహరణలు సరస్వతీ కాపంబు, స్త్రీరామావతార మొక్కటి చాలుననియు కండితులవారు బహులు పల్కిరి.

ఈవిని రాఁ జగధీశులందఱుగారి ప్రదీపింపైని “విశ్వరుత దర్పణము” ను కండితులవారు, చూచిరి బహుశఃగా నందలి విషయములఁ గ్రహించి, విద్యాప్రపంచమున, నకేకమంది యెఱుంగని మతవిషయములు, నాచాలగోపాలము గ్రహించుట కనువుగ, నుభయైతిని, నంగ్రహముగ, లేకు లేకుండున వ్రాసి యుండుట లేని కమందానందమును గూర్చినది లెమ యిట్టిపూర్ణమును మొదలించిరి.

ధర్మారాధన ఫలము

శ్రీ. దైవసంకల్పము ద్వారా సహజముగా పుట్టిన
మనకు చక్కని దైవ మహిమతో 2.2. పాండవ.

“మనము హిందూ మతమునందు శ్రీకృష్ణమహాత్మ్యం చే
మనము హిందూ మతమునందు శ్రీకృష్ణమహాత్మ్యం చే
మనము హిందూ మతమునందు శ్రీకృష్ణమహాత్మ్యం చే

ప్రకారము ప్రకృతియందు ధర్మారాధన ఫలము
లకు సంబంధము లేదనియు గలుగుచున్నది. అఖండ
కృత్యములను స్వయంకృత్యములతో విలసిల్లుచున్న
మహాప్రకృతి మహావ్యామోహమును గలుగ
జేయుచు ధర్మారాధన ఫలమును దుస్థరముచేయు
చున్నది. మహాప్రకృతియందు గలుగు మహా
వ్యామోహము ధర్మసృష్టినందు దధర్మస్థితిని
అధర్మసృష్టినందు ధర్మస్థితిని గలుగజేయు
చున్నది. మహాప్రకృతి సత్యమును గ్రహించి
ధర్మారాధనను జేయగలుగుదురు. ధర్మారా
ధనము దుఃఖముయందు దుస్థితియందు మహానాథా
వులు సఖియైయున్న సఖియైయున్న సఖియైయున్న
చేయకను ధర్మారాధనను జేయుచు శాశ్వత
కైని బడయుదురు. మహాసామ్రాజ్యము లంత
రించును. బలములు నశించును. సంపదలు పోవును.
కడవులు గలించును. భోగములు వదిలిపోవును.
ధర్మము మాత్రము శాశ్వతముగ నిలిచియుండును.

ధర్మారాధనమునకు శ్రీ కృష్ణకరమాత్మ్యము
మహావ్యామోహమును జేసి దైవబలప్రభావమును సంత
ముఖములను పరిస్థితులను చేయగలిగెను. గాత్రము
సాక్ష్యముని మహాత్మాగమును జేసి బుద్ధిత్వమును
బడయగలిగెను. ఏనుకృస్తు పశుయజ్ఞమును జేసి
బ్రహ్మత్వమును బడయగలిగెను. దైవబలసంపన్ను
లైన భక్తులు కవులు తత్వజ్ఞులు పండితులు ధర్మ
రాధనమును జేయుచు కీర్తికాములైన విధమును
ప్రపంచేతిహాసములు విశదముచేయుచున్నవి. అసుర
బలములములైన సంపదలు కలుగు శాస్త్రములు
బలములు సామ్రాజ్యములు దుర్లభములకును
దుర్లభములకును మూలమైన విధమును ప్రపంచ
చేతిహాసములు తెలియజేయుచున్నవి. రావణాదుల
బలసంపదలు విద్యాపాండిత్యములు పరమానందము
లకు మూలమై ప్రతిఘటనమును గలుగజేసిన విధ
మును పురాణేతిహాసములు విశదముచేయుచున్నవి.
సంఘటనము ప్రతిఘటనము ప్రపంచప్రకృతియందు
సహజావస్థ లైనను దైవానురంభముల వ్యాపనము
సంఘటనమును ప్రతిఘటనమును పరిస్థితులము
జేయుచుండును. ప్రపంచప్రకృతియందు దాసుర
బలము ప్రబలమవుడు ప్రతిఘటనమును సహజముగ
ప్రబలమవును. హిందూకవిత్వము నిర్బంధములు
ప్రబలమైన కొలదియును ప్రహేళికాని ప్రతిఘటన
సంకల్పమును ప్రబలమిది. ధర్మారాధనప్రతిఘటనము
నందు ధర్మమే జయించుచున్న విధమును ప్రపంచ
చేతిహాసములు వేయనొల్లను దెలుపుచున్నవి.
రోమీ సామ్రాజ్య మంతరించినను ధర్మారాధన
మునకు రోమీ సామ్రాజ్యధికారుల యాగ్రహ
మున కాహుతియై నిర్బంధము ననుభవించిన ఏను

క్రీస్తు సామ్రాజ్యము విశ్వవ్యాప్తమై ప్రబలమవును.
పర్తమానయుగమునం దాసురబలము విశ్వవ్యా
ప్తమై గాంచిన విధమును సకలరాజ్యవ్యవహారము
లును విశదముచేయుచున్నవి.

అసురబల వ్యాపనము
భగవద్గీతాశాస్త్రమునందు దైవానురంభము
భాగ యోగమునందు ౧౮ శ్లోకములందు గంభీర
ముగ వ్యక్తముచేయబడిన యాసురసంపదల స్థితి
ప్రపంచమునం దంతటను బాడగట్టుచున్నది. ప్రపంచ
చావృత్తిమైన ధనాభిమానము బలాభిమానము
జాత్యభిమానము కులాభిమానము మహాసంఖ్యభ
మును ధర్మవిప్లవమును గలుగజేయుచున్నవి. ఆ
విప్లవము భయంకరమైన దాల్చుచు ధర్మ
హానిని గలుగజేయుచు సధర్మవ్యాప్తనమును జేయు
చున్నవిధమును ఆర్యసత్తములు లేని మహాసంగ్రామ
పరిస్థితులు దెలుపుచున్నవి. యూరపురంజ్యము
లాయధపాణులై ప్రపంచసంహారమును జేసి యా
త్మసంహారమును జేసికొనుచున్నవి. ఈ సంహార
ప్రస్థానము శాంతికాములకే కాకను సంగ్రామ
కాములకునుయు మహాభయమును గలుగజేయు
చున్నది. ఏతడమున నేమూలను సంగ్రామ దావా
నలము రగులబడి సర్వసంహారమునకు మూలమగు
నో యని భయంకరములు గలుగుచున్నవి. రాజ్యా
దాయము లాయధభారమునకై వినియోగ
పడుచు ప్రజలన్నాతులై దుర్భరదాశిము నను
భవించుచున్నారు. ప్రపంచచావృత్తిమైన యధర్మస్థితి
భారతదేశమునందును ప్రబలమిది. నిరంకుశక్రభుత్వ
మాసురబల సాధనమునను స్వాతంత్ర్య ద్వారము
లను బంధించినది. డయరువర్గమువారు దారుణ
కార్యములను జేసి నిరంకుశక్రభుత్వ లక్షణములను
భారతీయులకును ప్రపంచమునకును మనోగతము
చేసిరి. బ్రిటీషుక్రభుత్వవర్గము భారతవర్షమునం
దవలంబించుచున్న పశుబల ధర్మారాధనము ప్ర
పంచమునందు సకలరాజ్యములందును దేశాభి
మాన వ్యాపనము నను శాంతివ్యాధియనామ
మునను నవలంబించబడుచున్న సామాన్య
ధర్మారాధనమై యున్నది. ఆ యధర్మారాధన
ఫలమును గాంధీమహాత్మ్యము విశ్వమునకు బ్రక
టించి సకలజాతులకును వారికర్తవ్యమును
బోధించి దైవ ధర్మోద్ధరణమును జేయగలిగెను.
గాంధీమహాత్మ్యుని ధర్మారాధనపరత్వము మహాత్మ్య
నకు ప్రపంచమునం దంతటను మహాత్వము గలుగ
జేసి ప్రపంచమున కాత్మసంస్కరణమును గలుగ
జేయుట కుపచరించినది. మహాత్మ్యుడు పడేశించిన
దైవబలధర్మారాధనము ధర్మారాధనపరాయణులకు
గలుగగల సుఖదాశిములను గలుగజేసినది. మహాత్మ్య
నకు ధర్మపథమునందు స్థిరపరత్వము గలుగజేసినది.
అసురధర్మారాధనకులవలనను నిర్బంధములు గలిగి
నవి. నిష్కామచిత్తవృత్తితో దైవబలము నారా
ధించిన మహాత్మ్యునకు గౌరవనిర్బంధములు సమాన
ములగు నున్నను ప్రపంచస్థితిని దెలుపుచున్నవి.

ధర్మారాధన ఫలము
మహాత్మ్యుని ధర్మారాధనఫలము ప్రపంచము
నం దఖండముగ వ్యాపించుచున్నను స్వప్రయోజన
పరాయణులకు ఫలస్వరూపమును ఫలస్వభావమును
గ్రాహ్యము గాకున్నది. స్వధర్మమును మఱచిన
నిరంకుశక్రభుత్వము మహాత్మ్యుని నిర్బంధములపాలు
చేసినది. మహాత్మ్యుడు 464 దినముల నుండియును
స్వరాజ్యశ్రీమమునందు తపంబుచేయుచు ధర్మ
రాధనసాధ్యము ననుభవించుచున్నాడు. విశ్వా
సము లేని యనుచురులు మహాత్మ్యుని ధర్మారాధన
పరత్వము నాక్షేపించుచున్నారు. దేశబంధు చిత్త
రింజన దాసుగారు మహాత్మ్యుడు స్వరాజ్యోద్యమ
మును పాడుచేసినటు లాక్షేపించుచున్నాడు. మిత

వాదులును సంకల్పాత్మ్యులును మహాత్మ్యుడు భారత
ప్రజాబలమును వ్యర్థముచేసినాడని నిందించు
చున్నారు. ప్రజలు స్వరాజ్యఫలము వెంటనే పండ
లేదని నిస్పృహలను బొందుచున్నారు. స్వధర్మ
రాధనమును మఱచి పరధర్మారాధనమునందు
లక్ష్యమును నిలిపిన ప్రజల కీసంకయపరంపరలు
గలుగుట సహజముగ నున్నది. స్వధర్మారాధన
సంస్కరణమును మహాత్మ్యుని నిర్బంధము ప్రపంచ
మున కంతకును దివ్యకాంతులతో జేయుచున్నది.

స్వధర్మారాధనము
పర్తమాన కష్టస్థితియందు స్వధర్మారాధ
నము వలననే భారతీయులకు తరణోపాయము
గలుగవలసి యున్నది. దేశహృదయమునందు మహా
సంతాప ముదయించినది. దేశమునకు సకలవ్యవస్థ
లందును పరావలంబనము శత్రుముగ నున్నది.
పరావలంబనస్థితిని జోగొట్టుటకును నాత్మావలంబన
స్థితిని స్థాపించుటకును భారతీయులు స్వధర్మ
రాధనమును జేయుటకు బూనుకొనవలయును. దేశ
దైన్యమునకు మూలములైన నిమ్నజాతులసమస్య
ఖద్దరుసమస్య మొదలగు సమస్యలను నిర్మించు
టకు మహాత్మ్యునివలె జయించుచున్న స్వధర్మ
రాధనమునకు బూనుకొనవలయును. ప్రజలు
స్వధర్మారాధనప్రత్యేకమును బూనుటకు గాంధీమహా
త్మ్యుడు నిర్బంధించబడిన 18-వ తేది పుణ్యదినము.
నేడు నాగపురమునందు స్వరాజ్యోద్యమసంరంభము
ప్రశాంతముగ జరుగుచున్నది. నానారాష్ట్రముల
నుండియును శాంతిని నిలులు నాగపురము చేరు
చున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర ధర్మయోధులు శ్రీయుత
నాళం భీమరాజు భవిషిచాటి సత్యనారాయణ
మండేశ్వర శర్మగారులు మొదలగు
వారు ధర్మారాధనమును జేయుటకు నిర్బంధమును
నేడు స్వీకరించుచున్నారు. సేటు జమ్మాలాలు
బజాజుగారు నిన్నను స్వధర్మారాధనమును జేయుచు
నిర్బంధమును స్వీకరించిరి బజాజుగారిమీదను
బ్రయోగించిన నిర్బంధాయుధముల పరంపరలు
దైవానురంభముల సంఘర్షణమును దెలియజేయు
చున్నవి. ఈమహాసంఘర్షణమునందు సధర్మబల
మునకు తాత్కాలికముగ బరాజయము గలుగు
చున్నటులు గనుపించుచున్నను దైవబలము విజ
యమును పొందుట తథ్యము. గాంధీమహాత్మ్యుని
భౌతికదేహము పశుబల నిర్బంధములచే బంధించి
నను వారి యాత్మికతాపము దిగంతరాశిములం
దను వ్యాపించుచు ప్రపంచమునం దంతటను స్వధ
ర్మారాధనపరాయణత్వము వికసించుచున్నది.
స్వధర్మవికాసమును నిరంకుశాయుధములు నిర్బం
ధించజాలవు. స్వధర్మారాధకులకు దేశమునందం
తటను ఆరాధనాపకాశములు గలవు. గాంధీ
మహాత్మ్యునివలె భారతీయులందరును స్వధర్మరా
ధన తత్పరులై స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుచు
దైవధర్మోద్ధరణమునకు దోడ్పడుదురు గాక!

బ్రిటీషుసామ్రాజ్య మహాసభ
బ్రిటీషుసామ్రాజ్యసభకు పీలుప్రభువు సర్
జేజు బహదూరు సప్రెమంట్ నాథీశులందొకరు ప్రతి
నిధులుగ నియమించబడినటులు తెలియుచున్నది.
సామ్రాజ్య శాసనసభాసభ్యులు హార్డింజుప్రభువు
గాని రీడింగుప్రభువుగాని ప్రతినిధిగ నుండినలయు
నని కోరియుండిరి. కాని సానుభూతియైనను లేని
పీలుప్రభువునే ప్రతినిధిగ నిర్ణయించిరి. సర్ సప్రె
మంట్ నాథీశులను సామ్రాజ్య శాసనసభా సభ్యునినైనను
నిర్వచించుట ప్రయోజనకరము. సప్రెమంట్ నాథీశు
దర్శి రుషుబూకు విలియమ్సుగారు నిరంకుశాధి
కార సమర్థనమునందు దక్షులు. నిర్భూషణములు

స్వరాజ్యసైన్యము:—మా సైన్యము శాంతిసైన్యము. మాపతాకము శాంతిపతాకము. మాబలము ధర్మబలము. ధర్మబలమును మీశస్త్రాస్త్రములు నిర్బంధింపజాలవు. మీ నిర్బంధములు మా సైన్యబలమును వృద్ధిచేయును గాని తగ్గింపజాలవు.

అధికారులు:—మా ఆయుధాగారమునందు శాంతిధర్మాయుధములు గనుపింపవు. మా బలము 143, 109, 114, 120 బి, 188 దండనశాసనములందు గలదు. ఈ ఆయుధములు మీసైన్యములను వృద్ధిచేయుచున్నను మీ ప్రస్థానమును బంధించుటయే మాపని. ఈ యుద్ధోగముతోనే మా బ్రతుకు గలదు!

స్వాతంత్ర్యప్రచారము వెనుకంజవేయుచున్న విధమును విశదముచేయుచున్నవి. స్వాతంత్ర్యస్థితిలేని దేశమున కింకెకుమించిన ప్రయోజనము లేదులు గలుగును?

అకాలీల స్వధర్మారాధనము

అమృతపరము నందలి సువర్ణ దేవాలయము చుట్టును నెద్దలేటాకము గలదు. ఆలేటాకము చిరకాలమునుండియును దేవాలయములందుండు యితర లేటాకములవలెనే అవశిష్టభూమిగ నున్నది. పాటియాలా మహారాజు సర్దారు నెర్తాసింగు మొదలగు వారు స్వయముగ లేటాకమునుండి మురికిసంతయును దీసివేయుట కుపక్రమించి ధర్మారాధనమునకు మార్గమునుజూపిరి. పాటియాలామహారాజు స్వయముగ బనిచేయుటయెకాకను పరిశుభ్రకర్మకు 10,000 రూకలను దానముచేసిసామాన్యలకు ధర్మారాధన విధమును నుపదేశింపగలిగిరి. గాంధీ మహాత్ముని స్వధర్మచాటబట్టప్రతికిది యొక మంచి నిదర్శనము.

సన్మానపత్రములు-అధికారులు

గవర్నరు జవరిలునకును గవర్నరునకును మాత్రమే సన్మానపత్రములను సమర్పించుటకు వ్యయ మంగీకరింపబడునని సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిర్ణయించినది. లక్ష్మీ పురపాలక సంఘ మాయుత్తరువునకు చక్కటి వ్యాఖ్యానము చేసినది. శ్రీ చక్రవర్తికిని దేశభక్తులకును సన్మానపత్రములకై వ్యయముచేయుటచాలని మూర్ఖునిపాలిటి ముందెవరికిని సన్మాన మొసంగజనదని నిర్ణయించినది అధికారులు వారి యుత్తరువులకు ఫలమును వారే యనుభవింపజూరని గ్రహించుట భావ్యముగ నుండును.

స్థానిక వార్తలు

బీదలకు అన్నపదానము:—20 వ తేదీ బుధ వారము ఉదయము 8—11 గంటల వధ్య ఏ. రన్నకంపెనీ వారు 157 బాజ్యోపహా, 4 కనీకండవరు పూజాసందర్భమున బీదలకు అన్నపదానము గావించెదరు. టిక్కెట్లు రత్నకంపెనీవద్ద ఇయ్యబడుచున్నవి.

రెడ్డిజనసంఘము - చెన్నపురి:—వసతి గృహము, ఉచిత వేతనములు: కొండవీడు:—మద్రాసు శట్టణములో రెడ్డి విద్యార్థులకు కొండవీడు, అను నామాంకరమున నొక కళాశిక్షామందిరము వాడుకలోని అయ్యమొదలి పిల్లలోని శ్రీ మంజులమున 15 వ తేదీ ప్రారంభింపబడినది. అందు 30 మంది విద్యార్థులందరూ, భవనమునందు చాల ఆకళియగు నుండును. అందు చేరదలచు కొనవారు యోగ్యులైన ఉదయము 7-9 గంటల వధ్య ఆరట నుండు సంఘపుకమాస్తాను చూచి మాటాడవచ్చును కాఖానా దలకును, మాంసాహారమునుడ యొక్కట్లుచేయబడినవి.

ఉచిత వేతనములు:—ఈసంఘమునందు ఉచిత వేతనములు బ్రిటిషుఇండియాలోను, స్వదేశసంస్థానములలో నుండు విద్యాలయములలో నెచ్చటనైనను సరే చదువుకొనువారి కిచ్చబడును. లాకాలేజి విద్యార్థులకు యీ ఉచిత వేతనము లిచ్చుటలేదు. సంఘమిచ్చు స్కాలర్షిప్లకుగాక యీ కేంద్ర ప్రత్యేకముని యొసంగబడును:—

1. కనకరత్న మహారాజా స్కాలర్షిప్లు:—ఇది నెలకు పాటు నెలకు 20 రూ॥ 12 స్కాలర్షిప్లు.
2. మానగలరాజా స్కాలర్షిప్లు:—నెలకు 25 రూ॥ 10 నెలపాటు ఒకటి ఇయ్యబడును. (ఇత్యాది పరిశ్రమలు ఇంజనీరింగు, కృత్సాహాయము చున్నగు శాస్త్రము లభ్యసించువారి కింపబడును.
3. ముద్దకల్లి రామచంద్రారెడ్డి స్కాలర్షిప్లు:—నెలకు 10 రూ॥ పాటు 10 నెలపాటు ఒకటి ఇయ్యబడును.
4. క. రి. వేడు సరిసింహారెడ్డి స్కాలర్షిప్లు:—

(ఎ) నెలకు 5 రూ॥ 10 మోగములపాటు 10 స్కాలర్షిప్లు లియబడును. 8 నాణ్యగత ఫారమువారికిని, 8 విద్య

ఫారమువారికిని, 4 ఆ ర క ఫార 0 వారికి ఇయ్యబడును. (చిత్తూరు మోగములు లా చదువు కొను ప్రాప్యజేరిక విద్యార్థులందరు దీనికి పోటీలేయవచ్చును.

(2) నెలకు 15 రూ॥ 10 మోగముల పాటు నాణ్యగత స్కాలర్షిప్లు లియబడును.

5. డి. వ. లో : రూపాక్షి రెడ్డి స్కాలర్షిప్లు:—నెలకు 10 రూ॥ 10 నెలపాటు ఒకటి ఇయ్యబడును. విద్యార్థులకు నున్న కీయాదను. (ఇది యింకను అంగీకరింపవలసి యున్నది.)

దీక్షాస్త్రము జూలై 1-5 తేదీ వరకును పంపుకొనవచ్చును. దీక్షాస్త్రఫారములపై యందలయును. గతకర్తవ్యము స్కాలర్షిప్లనుబోధించుటకు మరల తాము నైపుణ్యమున్నగు విషయముల దెల్పుచు దీక్షాస్త్రజేసికొనవలయునని కార్యదర్శి దేశపురుషుడు.

చెన్న రాష్ట్రీయ బాలభటు చిత్రపట ప్రదర్శనము

చెన్నరాష్ట్రమున నెల్లెల్లా చెన్న రాష్ట్రీయ బాలభటు సంఘ స్థితియ వాస్తవ సమాచార సందర్శనము మద్రాసులో మూడురోజులు రాష్ట్రీయ బాలభటుచిత్రపటప్రదర్శనము గూడ జరుగు. ఈ ప్రదర్శనము జరుపుటలో నుద్దేశము బాలభటులకు చేరినను శిశువలకు ప్రాప్యసాధ్యముగా, మిగిలిన ప్రదర్శన కర్తవ్యముగాక, చిత్రపటముల చిత్రపుటలు, చక్కనిచిత్రములు, అనేకవిధముల నెలలు ముచ్చట ముచ్చట పనులు బాలభటులు చేయవలయును. ఇంగ్లీషు, బాలభటులే తమంతదాము జేసిటుల స్కాటుమాస్తరు మాత్రో నుండవలయును.

ప్రదర్శనమునకు యీక్రింది చట్టముల గతని పతల యును :— తన (కింది) సేకల చేర స్కాటుమాస్తరులు జిల్లామిమ:రలద్వారా మద్రాసులోని బాలభటుసంఘరాష్ట్రీయ కార్యదర్శికి దీక్షాస్త్ర పంపవలయును.

దీక్షాస్త్రము అక్టోబరు 31 వ తేదీ చేరవలయును. సైన్యమున కితర 5 రూపాయలు ప్రకేరణమును కంక్షలెను.

ప్రదర్శనకర్తవ్య లేయో భూ లెంతోదీక్షాస్త్రముల దెలుప కలెక.

ప్రదర్శనకర్తవ్య లెన్యాయను : నెలకు 10 వ తేదీ కార్యదర్శికి చేరవలెను.

ప్రదర్శన కర్తవ్యల బంపు సైన్యము ఒకరిని, వాని విదరణము జేయుటకై వంపచ్చును ఆయనకు భోజనకరణము ప్రదర్శనాధినుండి యియ్యబడును.

ప్రదర్శనకర్తవ్యల పంపుటకు ముచ్చటగుభూముల పంపు వారలే భరింపవలెను.

మ: చిరకం ప్రదర్శనకర్తవ్యల తంపిన వారికి గణపత్రము లొసంగబడును.

ఈ ప్రదర్శనసందర్శనమున స్కాటు రాలీయు, స్కాటు కార్మికులు, తమసాదుస్త్రలధరించిన ప్రదర్శనమును గూడ జరుపబడును. ఇంజలకు నానాభాగములనుండి బాలభటులు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

ఈ విషయముల గుర్చి అభ్యుదయము వివరములు పత్రికలలో ప్రయంపబడును.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల మద్రాసులోని బాలభటు సంఘ కార్యదర్శికి జరపవచ్చును.

యోధపురమహారాజాగారికి 16 వ తేదీ సాయంత్రము పుత్రుడు జన్మించెను.

మానవతి నాటకము - ఒక సవరణ

నిన్ను చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారికే ప్రదర్శింపబడిన మానవతి నాటకమును వ్రాసినవారు విశాఖపట్టణము వాస్తవ్యులగు శ్రీరాజా విక్రమజేవరక్కగారియు కీర్తికేసులయిన విక్రమజేవరక్కగారు జయపురియు మహారాజా వారనియు మామిటు అను విశాఖపట్టణము వాస్తవ్యులగు గుప్తగారు ముగిసిందిరి. ప్రమాదము: నిట్టిగొప్పవారెవరూ జరిగిండుట చాల దింతసొందుచు శ్రీరాజా విక్రమజేవరక్కగారికి మాతముగను రెండుపురు శ్రీరాజా కర్తవ్యము చిరకరాయు రాగోర్త్య కర్తవ్యముల నొసంగుగాక అది భక్తిపూర్వకముగ కర్తవ్యమని ప్రార్థించు చున్నామని ఆంధ్రసభకర్తవ్యమున లలిత భావాల కార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

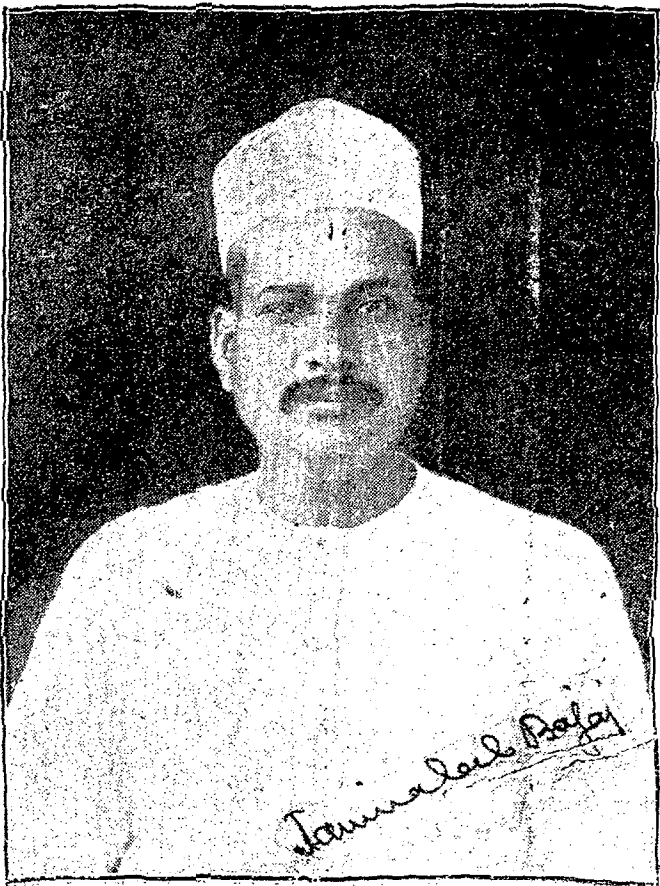
కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యక్రమము

ප්‍රධාන අංශය.

విజ్ఞానా శిషింగ్ ప్రభుత్వ పేర శ్రీలంకా ఆనుబంధి
నిర్మించబడెను. దానికి భారతీయ శ్రీ. నిధి
నుండి రీడింగ్ ప్రభుత్వ రిలక్షియేషన్
మొదలగు విజ్ఞానానిని పొలితీయారు వంశస్థురమనకు 12 వేల
రూప్యముల విరాళ మొసరి. ప్రేమకుమారు మొయిన్ రోజుకుమారు
సమీపమున నున్నది. 1928 క నూరం జూన్ 15 క తేదిన రీడింగ్
ని ప్రభుత్వ పేరునకు శ్రీ. భుక్తావన గావించెను. ప్రాధాన్యముగా
నులభింపజేసి సూర్య ప్రసంగించిరి.

నేటుజము నారాలు బజాబు గారిని అరెస్టు చేసిరి

స్వరాజ్య పతాక సంరక్షణము

నాగపూరులో సత్యాగ్రహము

పండిత జవహర్లాలు నైహాగారు నేటుబజాబుగారితో చాలసేపు మాటలాడిరి.

నిన్న (17 వ తేది) నాగపూరులో నిరోధకమునకు నాగపూరు సత్యాగ్రహాద్యము నాయకుడగు నేటు బజాబుగారిని, సత్యాగ్రహమునకు కాఫీకార్యము మూలకై రావు జేతముగార్లు 143, 109, 114, 120 2, 188 నెక్లనుల ప్రకారము అరెస్టుచేసిరి. వారెవరున తమమే పోలీసువారికి లొంగిపోయిరి. భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పండిత జవహర్లాలు నైహాగారుగారు నాగపూరువచ్చి నేటు బజాబుగారితో చాలసేపు మాటలాడిరి. 14 వ నెక్లనులకు దీక్షాగ్రంథము జరుగ రాదను చుట్టవలె మరీ చెడు నెలలవరకును గూడ ననులలో నుండునని ఉద్ఘోషము ప్రకటించిరి. నిరోధకమునకు సమీపమున నిలిచియున్నవారు తమ కిబ్బంది కోరుకున్న దని పిటిషను పెట్టుటచే నిరోధమును ముగియకపోటు నేర్పరచిరి.

కరాచీ కాంగ్రెసుసంఘము

"నాగపూరులో సత్యాగ్రహమునుండి 25 మంది కలటేరులను పంపవలెను" అను తీర్మానము కరాచీ కాంగ్రెసు సంఘమువారి నామోదించబడెను. (ఆ. వెను)

ఆంధ్ర సత్యాగ్రహము

నెల్లూరులో రాష్ట్రీయసంఘసభ వారసుని నొసంగ గానే నాశం ధనభీమరాజు, (రాజమండ్రి) రత్నాప్రగడ మండల క్షేత్రకర్త (కోవ్వూరు) గార్లు నెల్లూరునుండి నాగపూరువచ్చెరి. భవదీపాటి నర్సినారాయణ, బజిని నూర్యనారాయణ, మాచా ప్రగడ కృష్ణారావు, ఎం. లక్ష్మీదత్తి, పాలకోడేటి నూర్య ప్రకాశరావు, బోడపాటి శివరామయ్య గార్లు 15 వ తేదీని రాజమండ్రిలో గోదావరీరైలు స్టేషనునుండి మదరసు మెయిలు రైలుయందు నాగపూరుకు బయలుదేరిపోయి చాలి ఘనముగా స్వాగతమునగిరి. వారిని పీఠోలుపుటకు బహిరంగసభకు జయపదలించిరిగాని 14 వ తేదీ రాత్రినే ప్రకాశంగారు నెల్లూరు నుండి బయలుదేరినను 15 వ తేదీకి వారు రాజమండ్రికి రాజాలక పోయినందున ఆ సభజరుగలేదు. ఆంధ్ర సత్యాగ్రహము బెజవాడలో కలిసికొందునని ప్రకాశంగారు తెలియజేసిరి. (స్వరాజ్య)

శ్రీమత జమ్నాలాలు బజాబుగారు

జీరుమూర్తరక్షణమునకు గొప్పసాహసములు. మహాత్ముని దౌర్జన్యరాహిత్య ఆసాద్యోద్యమసంఘమునందీయును, మహాత్ముని కృషివిధకలను తుడిచివేయునలె మొలగుచుండెను. ఈ యోద్యమసంఘమునందీయు, వీరు అభిలభ్యత జాతీయ మహాసభకు కాఫీకార్యము నుండి ఆద్యుత్తముగ నేవ జేయుచుండెరి. వీరు తనకాలమునంతకు జాతీయోద్యమమునకు వెచ్చించుటయే గాక, న్యాయవాదునిధిని స్వంతభవమునై స్థాపించి భారతదేశ మం దనసామోద్యమములందీంచి వృత్తిని మననస్వాయవాదులకు గౌరవభక్తుల నొసగుచుండెను. వీరు ఖద్దరుకాపుకు అధిపతులు. మహాత్ముని నిన్నంభావంతరము వీరు ఘోరమౌనమునందు స్వయముగ నాయకత్వమును వహించి సామాన్యప్రచారమునో సమానముగ పాటుపడుచు తమరాష్ట్రము నన్ని విధములను భారతదేశమందు నాయకత్వముగ నొసర్చులిగిరి. వీరు మొన్న 25 మే తేదీన బొంబాయి యందు జరిగినకాంగ్రెసుసంఘమునాగేతమువరకును జాతీయ మహాసభా కార్యనిర్వాహక సంఘమున బిభికారసభ్యులుగ పనిజేయుచుండెరి. ఈ సమయమున కో కాధిపతి పదవిని బిభికారసభ్యులకు భక్తి క్షయమునకు రాజీ నొసగెను. గయాకాంగ్రెసు సమావేశమున కాంగ్రెసునందు జనించిన కందుకొనులలో వీరు అధిపసంఖ్యాకపక్షమున కా జగోపాలచారిగాక బాసటయై నిలిచి ఆ పుటి నుండి యుగయుగాలైన తీర్మానములను సంపూర్ణముగ నాచరణ లానికి దేవుటకు తనరాష్ట్రమున ప్రయత్నించి తిలకస్వరాజ్య నిధిని ప్రోత్సహింపగలిగెను. కాననభూతచేయు పనికిరాదనియు, కాననభూతమే దేశవిముక్తికి సాధక మనియు వీరిగాఢ నమ్మకము అందుకే నాగపూరును నిరంకుశభక్తులైనవారు భారత జాతీయ పతాకము పురమునందొక భాగమున నూరేగింపదని ప్రకటించిపప్పుడు బజాబు, జాతీయపతాకము అంగములయిన భారతీయలిగిని నొసర్చుటకు నవమానము నిండుకేను నొసర్చక, ఎన్ని కష్టనష్టములు సంభ

వించినను జాతీయగౌరవమును నిలువజేయుటకు ముందునకు వచ్చెను. మహాత్ముని దీక్షాగ్రహమునుండియు నాగపూరును (కలిగినను జరుగుచున్న పోరాటమునందు జాతీయపతాక పక్షమువారి దీక్షాగ్రహమును నాయకుడగు, ప్రజాసాయమును నిట్టిదీక్షమున వీరు స్వయముగ జాతీయపతాకము దీక్షాగ్రహమును నాయకత్వము వహించు నని ఇదివరకే ప్రకటించబడెను. ఆదేశముగ నాయకత్వమునందీ యూరేగి పును సాగించుచుండ మేజిస్ట్రేటుచే నరెస్టు చేయుటని నేటిదీక్షాక జేరినకలిగివార్ల తెలుపుచున్నది.

నాగపూరు సంరంభము

(సి. రాజగోపాలాచారి)

నాగపూరునందు జాతీయ పతాకము సంరక్షణమున నిర్వహణము జరుగుచుండి నపుడు నేను ఆచుట్ట యందుండిని. మూటి యరులు సాకభావముగ, తమ యిష్టానుసారముగ, వచ్చుచుండ, గంటలకొలది వారికొకటై ప్రభుత్వాధికారుల వేదియందుకు ఏలని నేరకర్మములనుండి. సత్యాగ్రహము ర్హి సంఖ్యా కము తి నాతికకామము చేచ్చుచుండిరి. ఉద్ఘోషము లీలంబుల నుట్టి పోయినవియును, ఎడలని ఆత్మకీర్తనము ను నెను. ప్రభుత్వమునందీ యుగయుగమునందు నాగపూరు జాతీయ పతాకము సంరక్షణమునందు వీరు గాని ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులైనవారు. నాగపూరు జడకొనే తన్నుకలము ముందీని బొంబాయి నుండి నాగపూరు నూరించెను.

సుభద్రా కుమారి

జమ్నాలాలు వాస్తవ్యురాలు శ్రీమతి సుభద్రాకుమారి జాతీయపతాకమును పట్టుకొని నడచుచుండ నాగపూరు పోలీసు లామెను పట్టుకొని పోవునపుడు ఆచుట్ట నుండి స్వయముగ గాంచు భాగ్యము నాకుగలిగెను. నాగపూరు మేజిస్ట్రేటుయొక్క నిషేధపు టుత్తరువుకొంద సన్యాయంబడుటకు ఒక్క వ్యక్తినిగూడ ఊరేగింపుక భావించుటయైనది. ఇంతటి బుద్ధిమాంద్యమునూర్చి యిట్లుగ నేను చచ్చింపను. ముఖ్యము నేని స్వయముగ పోలీసువారి కిచ్చించుకొనిన యంశమును గూర్చి చదువరులు సాంతముగ నాలోచింతురుగాక. ఈయనలిమని ఆలవాటాడు ప్రభుత్వవిద్యాయకునందు జడుభుమండెను. ఆసామోద్యమము ననుసరించి ఆమె ఆపాతకాలమునందీ కాకిదిక్కు జ్ఞాన సమాజ విద్యాలయమున బ్రవేశించెను. అదియు తన యభిప్రాయములకు అనుగుణముగ నుండనందున, దానిని కడలివెట్టెను. బాలికల విద్యను మానుకొనుట త్యాగము. విద్యయం దానకై గలిగి అందే మున్దియుండెడి బాలికల తప్ప ఇతరు లాత్యాగము యొక్క విలువను సంపూర్ణముగ గుర్తింపజాలరు. కాని పోలీసు కాన్స్టేబులు, హెడుకాన్స్టేబులు వంటివారి స్వాధీనమునకు ఒక భారత సోదరీమణి స్వయముగ నర్పించుకొనవలె నన్ను, ఆదేశ్యమును, ఆ మనోభావమును ఏ భాగతీయుడు అభినందింప జాల వుండును? హిందూస్త్రీగాని మహామృదీయస్త్రీగాని ఇంతకన్నను విశిష్ట ఏమియుండగలదు? కాని ఈ విప్లవము వలన, దేశమునందు ఎంతయో మార్పు గలిగిడి. మన స్వక్రీయములను మనము నిజపుకొనుటకు మన మాతృదేశమునందు నెలమైత్రుకొని నిలువవలెనను దృఢాశ్చర్యము నెలకొనినది. దేశము స్వరసన్న ఈ సోదరీమణి మనకందరకును మార్గదర్శకురాలైనది.

ధోరణి

ఇతర పోరాటములందువలెనే, నాగపూరు పోరాటమునందును, సారాంశ మిదియే. కేవలము పశుబలప్రయోగమునకు మనలను వంచించుటకు ప్రభుత్వమువారు కత్తిగలిగియున్నా రు. ఈమధ్యవరకు ప్రభుత్వపుట్టుకైపులు ప్రభుత్వ కిద్దరుగు నిలువలనుగ ప్రజలు భావించుచుండెరి. కన్నా, ఒసోపా, కమరూ, ఆగ్రమరూ, ప్రజలు వానిని నరసాహించుచుండిరి కాని ఇక కాక భయంతయు మారింది. మనమొక శ్రాత్రివిధానమును స్థాపితిమి. ప్రభుత్వమువారి ప్రతియుత్తరువును ఈనొప్పవిధానమున సరించుచుండును. అనితొనిధానమునకు తగిలించుకొని, కలగనగింప గురు. తేకు నన్ను, నల్ల కు బడుచుండును. కానోల్లొలు యును బడి యా మాయను పటాంచులు గావించినది. అందుచేత మనము అంతైతరుల నుల్లంఘించి విమోచ బొందుటకు సిద్ధముగ నుండుము. ఈ భక్త్యునాశనిర్దయమునకు ఎట్టి దౌర్జన్యము, అపరాధము

బొంబాయిలోని ఆంధ్రులు

(దోర్నల శోభనాద్రిశాస్త్రి యమ్. ఏ.)

ప్రతిసంవత్సరమున ఆంధ్రదేశమునండి ఈనాళ్లకంటె ముగ్గురు ముగ్గురు ముగ్గురు ముగ్గురు ముగ్గురు బొంబాయి వచ్చుచున్నారు. కాని అందరి చివరకు వచ్చిపోయినా సామాన్యులగు సంవత్సరములకు నుండుటలేదు. అది కాదుగాని సెలవున నొక సంవత్సరములకు నివృత్తునందుట తటస్థమైన వాళ్లవును నింటివైపు దృష్టిని జూపెదరే కాని ఒక కష్టమైన నివృత్తినిగ్రహించి పట్టుదలతో దాము పూనిన కార్యమున సెలవుకొనుటకు యత్నించరు. ఆందువలన బొంబాయి నందుండు ఆంధ్రులు క్రమక్రమముగ తగ్గిపోవుచున్నారు.

ఇందులకు కారణము లనేకములు కలవు. ఈయూరు వచ్చుకారణ ఇచ్చటిసంగతి సందర్భములను తెలిసికొనకుండానే ఆ సేమైన అభిప్రాయములతో వచ్చుచున్నారు. చదువుకొనుటకు వచ్చువారలలో చాలవంది సిద్ధిపూర్వకాలేటిలో బి. కామ్ తదితలలో జేరవలెనను ఉద్దేశముతో నీమాసాంతమునకు వచ్చెదరు కాని ఈయూరు 19వ కాల లన్నియు జూన్ 20 వ తారీఖులోగా తెరచెదననుగతి వారు ముందే తెలిసికొనరు. అది యనుగాక ఈ కాలేటిలో జేరవలెనను ముందే చివరికి ఈనెల 10 వ తారీఖులోగా నుండును. అందు గడలేదనగాని ఎవరను కాలేటిలో చేరుటకు వీలుండదు. కొందరు పట్టభద్రుల యందుత్తరలైనవారు ఈ కాలేటిలో జేరవలెనని వచ్చెదరు కాని అట్లాచేరుట అంత ఉపయోగకరము కాదని నేనిదివరకొక సందర్భములో వ్రాసియుంటిని. గత మూడు వత్సరములలో గొందరు కాలేటిలోజేరియు కొందరు చేరకనే ఆ యుద్దేశమున వదిలికొని వారు. కొందరు విప్లవాయా పైకికి కల్గిపోయి ట్యాంక్ లో జనుక వలెనని వచ్చెదరు కాని ఇప్పుడు మనదేశమున నెక్కువగా చేస్తుకొనుటలేదు. ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులై యుండవలెననుట దానికికూడ ప్రారంభపరీక్ష యొగిటికలదు. కొందరు జి. డి. ఏ. పరీక్షకు జనుకవలెనని బొంబాయి వచ్చెదరు. కాని వీరికి చెప్పవలెననుచే చదువుటకు వీలుండని వారెరు గను. మఱికొందరు దావాబ్దు కాలేటిలో జనువుటకు వచ్చెదరు. అట్లావచ్చుట కొంతవరకు ఉపయోగమైనదే కాని "మారపు కొండలు నువవు" నుండునేమో అనుసంగతి వారిమనమునందు వోరదు. ఆందువలన క్రమక్రమముగ వెనుకంజవేసి విరగకు ఇంటి నోన పట్టెదరు.

చదువుకొనటకు వచ్చెడివార లేనిధముగ వచ్చుచుండ, కేటము ఉద్యోగములకోసమే వచ్చువానిసంగతి చెప్పవలెనను లేదు. బొంబాయిలో ఉద్యోగము దొరకుట జనునులభ్యమను నమృతము చాలవందికి కలదు. రెండు మూడు సంవత్సరముల క్రిందట సామాన్యపు ఉద్యోగము దొరకుట బహు సులభముగ లయినను అోబడును. నాగపురపు పోరాటమునంటి పోరాట ముల కిదియే సారాంశము.

ఒక మునిసిపల్ ఆఫీసుగుమ్మమునద్ద ఒకడు వి తే కపు బట్టలను ధరించియుండెను. అతడు నన్న సమీపించెను. "అయ్యా మీ ఆభిప్రాయముమీ? ఇట్టికట్టులను బడుటలన మనకు స్వరాజ్యము లభించునని మీరనుకొందురా?" అని అత డు నన్న ప్రశ్నించెను.

త్యాగ మవలంబించకనే వెంటనే ప్రతిఫలహముగ స్వరాజ్యము లభింపవలెనని తలంచువారు ఇతడేగాదు; ఇట్టివారి నేకమున్నారు. స్వరాజ్యమనగా అనేక సంస్థల పోషణము, నిర్వహణము. మన పార్లమెంటు, మన సేన, మున్నగునవి యుండవలెననుట. నిరంకుశాధికారమును ధిక్కరించుట మన, ధిక్కరించిన పిమ్మట తిరుగు ప్రాంతుటకును అక్కరి నెప్పుడును సంపాదించు కొందుము. మనము ఎందుకై యున్నట్లొనరుంటేనూ, ఆ స్వాతంత్ర్యము చాలవరకు లభించిందే. వారి ఉత్తరవులను గౌరవించుటగాని ధిక్కరించుటగాని మన యిష్టానియులబట్టి యుండునని ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనటానికే జేయుతలెను. ఒకమారు స్పష్టించి వంటునానందిలి యుకతకకపు టుత్తరువులను వారి కప్పు డు ప్రకటించ వాలగు. అతడుపు టుత్తరువు తెలికలము నిరంకుశముగ సాగుచు యుండునో ప్రకాశిల్లి గుర్తించుటలు చేయవలెను. అతడుపు నిషేధములను, ఉత్తరవులను మన మింతకాలమును సాధారణముగ గౌరవించు చుంటిమి. ఏ ఒకటి రెంటిని ధిక్కరించితిమేనూ. ఈమార్గమున వదిలి ప్రభుత్వ ముతో పోవవలెనని కాని లాభములేదు. ఎ.గు ఇందియ.

నుండినే. కాని కాలము ముడిపోయినది. పూర్వము 15 రోజు లలోగా నెవరికైన నుద్యోగము దొరకకున్నయెడల హక్కుకర్త ముగ నుండిది. ఇప్పుడు దొరకయెడల హక్కుకర్తముగ నుండు ను. గత సంవత్సరము మన ఆంధ్రులు చాలమంది 5, 6, మూడు నెలలకుకూడ వేచియుండి విసుగుచెంది వెళ్లిపోయిరి. ఇచ్చటి సందర్భము లిటులుండ కొంతమంది తాము వచ్చితిమని యు, ఈలోగా తమకొక ఉద్యోగమును కదుర్చి కియ్యారిని సంపాదించి వనియు (వాయుడు ను). ఇంతేకాక బొంబాయి లో సామాన్యులగు (పరివాసి 50) మాపాతల ఉద్యోగము దొరకునగానే అనేక ఉపాధుకలగుచున్నవి. ఇక్కడి కచ్చె టులన్ను ఇచ్చటి కష్టములను గుఱించి వా రాలొచ్చిండు. పెద్దతరముగదాయని కొందరు జీతము సంపాదించుకొనుచు యు వుకొనవచ్చును గదాయని కొందరు. దేశమునకుడ ముచిట్లు గునని కొందరు. తల్లిదండ్రులదయిద అలిగి కొందరు పరిశ్రమ యందు విసుగుగలిగి కొందరు. లోకమునందు వికర్తగలిగి కొంద రు. ఈయూరు వచ్చుచున్నారు కాని దృఢమైన సంకల్పము కలిగి దూరమాలొచ్చింది తాము పూనికార్య ను ఎట్టి కష్ట ములు ఎట్టి అటంకములు వచ్చినను సెలవుకొనకలే ననుకొని వచ్చుచున్న కొద్దిమందిమాత్ర ముండురు. ఇట్టి కష్టములతో వచ్చినవారిత యిచ్చట నెగ్గలేకున్నవారు, కాకతేజము కొం కును వనోన్మ్యము లేనివారును వచ్చి కొద్దికాలములోనే తిరిగి వెళ్లిపోవుట స్వాభావికము. అట్టివారలు రాకుండు టుత్తరువు.

అన్ని సందర్భములను తెలిసికొని బాగా ఆలోచించి తగిన జాగరూకతతో వచ్చినవారలకూడ యిచ్చట సందబాల నందులకు కారణము ననేకములు కలవు. పట్టణము లన్నిటివలె నే బొంబాయియందు ఆరోగ్యముతో నుండుట కష్టము. మన దేశపు పూటకూటియిం దీచటలేవు. ద్రవిడసాధనల చారునిర్లు మనకు పట్టపు. ఈ దేశపు రొట్టె పాలు మనకు పడవు. మన గోం గూరు, అకకాయ యిక్కడ తినయెడల జీర్ణముకావు. అందువ లన మనవారు కొందరు స్వయంపాకముతో కొంతకాలము కా లక్షేషము జేరెదరు. కాని దానికల్ల కష్టకథిచాల క వారు పూని న పనికి భంగము కలుగును. సంసారముతోనున్నయెడల ఆరోగ్యమును గట్టింది అంత భయపడ వలెననులేదు. కొంతకాలము క్రిందట ఆంధ్రులందరు నొక పోటనేయుండి నొక వరిని గృహమునందు భోజనమునకు కూడ తగయే గొట్టుట చేయుటకు యత్నించితిమి కాని ఇచ్చ టికి మొదట వివరించినటులంటి యుకతకమత్రము యెక్కువగా వచ్చుటలన కొనసాగక పోయినది. ఇప్పటికిని "అతలు" నందు "ఆంధ్రునియము" అను పేర ఒకయిల్లు తీసికొని మన వారలు కొందరు ఒకవిధముగ కాలము గడుపుచున్నారు. క్రొత్తగావచ్చువార లచ్చటికివెళ్లి కొన్ని గదుపాటములు దొరక గలవు. ఆరోగ్యము జాగ్రత్తగానున్ను కొందరికి వారి తల్లిదండ్రుల యును చుట్టములను ఇంత దూరమునందుండుట ఒకప్పుకొనక పోవుటకల్లనున్న ఇంక ఇతరమైన సంసారపాథలందుట కల్ల నున్న ఇచ్చటనుండుటకు వీలుకడుటలేదు. మఱికొందరు ఇచ్చ టికి చదువుకొనుటకు వచ్చినను ఉద్యోగముచేయుటకు వచ్చినను తమపనిమాత్రమే చూచుకొనుచు, ఇతరసంగతుల గుఱించి తెలు సికొనుటకు యత్నించకపోవుటలన ఎంతకాలమున్ను లాభ మేమియు గనుడక వెదలిపోవుచున్నారు.

ఈపట్టణమునందభివృద్ధిగాంచుట కొనేకవిధములు కలవు కాని అవి అందరికిని లభింపవు. అందుకు తగినట్లుదల వివేక ము, అశృద్ధమ, ఆరోగ్యము ఇత్యాదులుండవలెను. ఊరక ముచిపోవువారికిని మనోన్మ్యము లేనివారికిని అవ్వెట్టిది లభింపవు. ఇదివరకు మన ఆంధ్రులనేకులు ఇచ్చటనే కృద్ధి గాండరి. చిన్నఉద్యోగమునుండి గొప్పపదవికి వచ్చినవారలలో శ్రీకాళీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిని మనమాద్యులగా దీసి కొనవచ్చును. పట్టభద్రులయం దుత్తీసులయి ఈయూరునం దున్నతస్థితికి వచ్చినవారిలో శ్రీ గంటి కృష్ణసామిగారిని మన మెక్కుకొనవచ్చును. చదువుకొనటకురచ్చి వ్యాపారపు మెలకుటలు కనిపెట్టికేరకు, ద్రవ్యమును సంపాదించిన శ్రీచా వలి నాగేశ్వరరావు (అర్జును) గారిని మన ము మనమునందుం చుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతపుపాస్థితలలో, రత్నము చాల హిస్సాస్థి యందున్నది కావున బొంబాయి యందేమియు బాగుండలేదు కాని యిల్లకాలవిట్లుండదు. వచ్చువారలకు దురగావల నేకము మనమునందుండుకొని ఆద్యములేక ఆలోచనలేక వొందవలది వచ్చిన ప్రయోజన మేమాత్రము లేదు. గంగతి సందర్భము లన్నియు నాలొచ్చింది తమ వీలును ఆరోగ్యమును జూచుకొని ముచిట్లుదలతో వచ్చినయెడల ప్రయోజన ముండక తప్పదు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూను 18-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

వివిధరాలు	బా 1-కి	రు	45-0-0	మొదలు	55-0-0	వరకు
బియ్యం	బస్తాలు					
మనుమ తెనాలి	ప 95 గలవి	రు	11-0-0			18-0-0
తెలుగెరి	డిటా	రు	14-8-0			16-8-0
డిల్లీవి	డిటా	రు	14-0-0			16-8-0
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-కి				8-8-0
నవ్వులు			22-0-0			24-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

క దులు	బస్తా 1-కి	205	రు	10-8-0	రు	11-0-0
పెసగలు	డిటా		రు	10-0-0		11-8-0
పెసలు	డిటా		రు	11-8-0		12-0-0
వినుములు	డిటా		రు	13-8-0		15-8-0
ఉలకలు	డిటా	164	రు	7-0-0		7-4-0

(3) నూనె నస్తువులు

నవ్వులనూనె	బా 1-కి	రు	150-0-0		155-0-0
నెయ్యి	మ 1-కి		రు	14-0-0	24-0-0
కొండాపురం నెయ్యి	ప 1-కి	రు	60-0-0		62-0-0
యితర ప్రదేశము		రు	56-0-0		58-0-0
జేరునెనగనూనె	గానుగ బా 1-కి	రు	145		మి.న.నూనె 150
అమదము నూనె	బా 1-కి	రు	126-0-0		

(4) చిల్లర నస్తువులు

చాయపసుపు	బా 1-కి	రు	170-0-0		175-0-0
కూరపసుపు		రు	150-0-0		155-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	బా 1-కి	రు	90-0-0		105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	మణుగు 1-కి	రు	40, 45		
కాళమాస్తి పాయకట్టు		రు	60, 65		
చెల్లెము	బా 1-కి	రు	40-0-0		50-0-0
చింతపండు పాతడి	బా 1-కి	రు	48-0-0		50-0-0
	క్రొత్తది	బా 1-కి	రు	35-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం	బా 1-కి	రు	24-0-0		25-0-0
చదరం		రు	35-0-0		38-0-0
రపుడు		రు	35-0-0		37-0-0

(6) లోహములు

వెండి	100 రులంకు	రు	80-0-0		84-0-0
బంగారము, రులము	1-కి	రు	24-8-0		25-0-0
నవరను	1-కి	రు	15.15.6		
ఇత్తడి	బా 1-కి	రు	300-0-0		308-0-0
రాగి	డిటా	రు	260-0-0		285-0-0
అస్కా	చెక్కర బ 1-కి	రు	55-8-0		56-0-0

(7) తంగులు అలిజరై ను

అవు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	రు	150-0-0		155-0-0
తొట్టికృష్ణుడు	20 డిక్రీలు				డిటా
సింహంమార్కు	20 డిక్రీలు				డిటా
అవుకృష్ణుడు	16	రు	125-0-0		130-0-0

పొన్నూరులో అగ్నిభయము

పొన్నూరు జూన్ 15:- మ ధ్యాన్ ను సరిగ 12 గంటల వేర ఒక మహమ్మదీయుని గృహమున నెయ్యిబొయ్యివూడ కాయుచుండగా నెయ్యికి మంటగిలి వెద్రుకుంటేది పూరి యిల్లుగాన వెంటనే కప్పు మంటఅందుకొని యిల్లు కాలట మొ దలుపెట్టెను. జనులుకూడరి గాలి ఎండ అమిముగనుండుటచేత జనులు ఏయియచేతలే దూముగనుండిన యిష్టమొదనెక్కి నీకుపోయియుండిరి. అయిల్లు తగలబడి మరొకయిల్లు తగల బడిపాగెను. జనులు ప్రార్థనమును విడిచి కేకలుజేయుసాగిరి. సంభక్తుమారుడు అనానోక భయపడు భోజనము చేయు చుండగా యిష్టముకలదున్నవని విని వెంటనే అన్నమునవదిలి పరుగిడి అగ్నికి సమీపమునవున్న చిన్నపూరిగుడిసెను బలవంత ముగ యొందు యూడలెకి మాల్చివేసి తక్కువై పొతుజను నూ నుమాన్ తాలె ఖానా మెంబర్ల సహాయముచేతను నిప్పు ముట్టు కున్న వెంటటెంటిమీద యెక్కి, కానికాలినన, గుడ్డలు కాలి నను లెక్క చేయక, అర్పి మ రల నొకయిల్లు ముట్టుకొనుటకు కిద్దముగ నుండగా దానిమీదకు వెళ్లి కాలకుండ నూపివారు. ఈయంతియందు నుమారు ముప్పదిపుట్ట కట్టున్నవి. రెండువేల రూపాయల సామానమున్నవి. ఏమియు ప్రమాదకాలేను. ఆరు కంవల రూపాయల సరికు కట్టెలు తగలబడినవి. ఆ యెవకుని యందకు పొడగా విని, ఇదియంతయు నాసావర్థ్యముకాదు. మనశీర్ సానమానోసామర్థ్య మని చెప్పి నివ్వ యింటికివెళ్లెను. (ఒకవిలేఖరి నుండి)

(ఒకటి తేల్చుచున్నది)

భూభియోశ్చ నమః జయశ్చమన్మది.

వ ర్తక శంఘముల ఉపయోగము

బానిజ్యము రాను రాను పూర్వపు మర్యాదలు, కర్తవ్య
సౌఖ్యదాయములు నశించి పేరుకత్తివల గుండలించి, చిరక
మునకు సంఘీభావమే యెక్కువబలము. ఒక మటుంబములా

ప న్ము లు

[illegible]

వర్తమానం కోర్టులకింద యెంతసామ్య తగులవేయు
చున్నదీ అందరూ యెరిగినదే. వర్తమానం మాపేతమాణము.
పేసారములు జరిగేదీ మాటలకల్ల నేదా! పద్మ యెంత ప్రమాణ
మో మాటా ఆలాంతటికేగాని యీకలిముగమందు నీటిదూర
ములగు వారికి పద్మ ప్రమాణంలేదు, నోటు ప్రమాణంలేదు. అందు
వల్లనే కోర్టులొప్పివర్తకింద యెంతసామ్య వృధాగా పాడు
చేస్తున్నామో చూడవలెను. ఇట్లా పాడుచేయుటకన్న
ఆరిందామనుష్యులను మనమే వంచాయితేగా జోగుకొని మన
లావాదేవీల చక్క-పెట్టుకోవడం యెంతలాభకరమో యోచించి
చగోడుతాను. ఎట్టి పునకారములయినను మన వర్తకంఘముల
వారు చేయుటకు అర్హులు. ఇందుల్ల లాభమేకాని నష్టమే
మియు లేదు.

ఈ కర్తవ్యము శ్రీరాధికామ సంరం ఘట్టం
బ 30 బ రోజు (డి2-౪-౧౯౨౧ సంరం ఘట్టంపైను
ప్రథమ వార్షికాన్నియు శ్రీమదుభయివాను సంరం పైత బ 30
బుధవారం (డి ౨౯౨౨ సంరం) వేదీని శ్రీచింతామణి పాఠక
శాలలో ముద్రాశ్రీ సోదన బాపయ్య కారు బి. యె. బి. యల్.
గారి ఆధిపత్యమున జరుపుబడిన. ఆసమయమున అధ్యక్షుల
పారంభోపన్యాసము ఆయన తరువాత శ్రీమద్రుక్మివాను సంరం
యొక్క నివేదిక అందువేయబడి ప్రమంజితుబడిన. ముద్రాశ్రీ
పంతులూరి శ్రీరామబాగారు పంచాంగశాస్త్రులను గురించి
యను ముద్రాశ్రీ బోధపాటి రామలింగంగారు. కర్తవ్యము

శ్రీనివాసాచార్యములు

ఎన్నో కాలము ము 13

కాకినాడనుండి వుదయము బయలుదేరి వచ్చే
పూజనంజురు రైలుబండి రాజమండ్రినేనువలూ అగిపాయి, లింగ
కాకినాడకు వెళ్ళుచుండేది.

[illegible]

3. ఖడ్గముబట్టి పుష్పయోగించు కొనుటకు బీరలకు నుం
భసాధ్యక్షుడుగట్లు, శుద్ధమయిన ఖడ్గమువల్లకు ధరలకు యీ
వట్టిణమున విక్రయించి యెడల ఖడ్గముచాస్త్రీకాగలదని న
మిత్తి, (అది అహస్యకొనునది) విధముగా యీపురవాసులను
ప్రాప్తిపొందు కొందరు శెద్దచునుప్పులు కూచి చురాలు వనూలు
చేసి శుద్ధమయిన ఖడ్గల నుమారు సుగము ధరలకు బీరలకు
కొన్నిమానుములు గట్టులు నకు విక్రయించి కొంతచాస్త్రీ
గావించిరి.

౪. పురపాలక సంఘమువారు యీ సంగతము కొన్ని సర
కులకు క్రొత్తగా తెలియజేసి, ఫీజులు విధించెదరని తెలియజేసి
నందున యీ కార్య సంఘము తరపున (రేలు పేరున) పన్న
లిచ్చువారి గభయొకటి జరిపి అట్టి క్రొత్త తెలియజేసి ఫీజులను
లేకుండా చేయవలసిదని పురపాలక సంఘము వారిని కోరగా
అది లేకుండా చేసినందులకు పురపాలక సంఘము వారికి
కృతజ్ఞులము.

మన ప్రభుత్వమునందు భారతీయ వర్తకమును ముఖ్యముగా వర్తకమునందున్న వర్తకమును ప్రతినిధులుగా నుండు స్థాయి చేయుటకు తీర్మానించి, ప్రభుత్వము వర్తకమును తన రీతిని క్రొత్తపరచుచున్నది అనియు ప్రభుత్వము సంతసింపచున్నది.

* * *

అదేమిటి వెంకట సురార్థ రామశేషయ్యగారి ఉత్త
 న్యానమనుండి ఈ క్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

ప్రస్తుత కాలమున ప్రపంచముంటిలో గొప్పదైనటువంటి
 స్త్రీ, పురుషరాజ్యములో సూర్యుని అస్తమయముని లేదో అట్టి
 రాజ్యమునకు సంబంధించినవారి రికార్డు అంశములకల్ల మన శేత
 ముయొక్క అధికార కల్పి అగుచున్నది.

మిల్టన్ కవి ఇట్లు వ్రాసినాడు
 ఇండియా పూర్వదేశియుఁ బిమ్మనకల్పపుష్పమి బం

గారు ముక్త్యములు పర్వీంపజీవినంత భాగ్యవంతులుగా నుండిన
కాల మొకప్పుడు గలదు. అది విశేష కాలము క్రిందట కాదు.
జిక్కుకత్తాబ్దులు క్రింద నే. బంగాళము ఇంగ్లీషు దేశముకంటె
ఎక్కువనంజుతుతో నుండిన. ఇప్పుడున్న నో లిబర్ పూర్ బారో
పట్టణముల నుధ్య నివసించువాడు యుండియు దేశమందలి యీ
పురుషులు కంటెను ఎక్కువ ధనము కలిగియున్నాడు.

1911 సం॥ రం కిక్కాద్ద దొరగారి సాక్ష్యంతో చెప్పిన
సంగతులు.

ఆచార్యులలో శిష్యులలో ఇంద్రియాదేవతలు నివు
బులు. మనదేశపు వస్తువులు ఆదేశమందు ఆమ్లం దుష్టనా,
మనదేశపు వస్తువులు ఆదేశపు వస్తువులన్న వల పొచ్చుకే కా
రణమే గాక, మన దేశపు వస్తువు వారి ఆచారములు, భావనా

యములకు, సాంఘిక భద్రతలకు, శిశోవృద్ధికులకు సరిపోవు. వారిజీవనపును పుత్రస్థాపనయు వున్నది.

గౌరవార్థ మేరగాను ఇండియా టుండికోహు గెలిచి వది. ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమువారు తమ నిస్సంధపు పన్నులకు బదులు సగుణేని చాలని అవరమితమైన దారిద్ర్యముల పాలుజేసిరి.

వాకరుదొరగారు వ్రాసినది

ఇంగ్లాండుయొక్క నాకావైశ్యములూని ఓడలు 12 సంవత్సరములకు ఒకసారి కట్టవలెను. ఇండియావారుగట్టి ఓడలు 50 సం॥ వరకు చెడకుండ పనిచేయును. ఇండియా ఓడలు ఇంగ్లాండువకు, 14 లేక 15 నాడులు ప్రయాణముచేసిన తరువాతగూడ చిట్టముకల గట్టిగానున్నవి. యూరపులూ గట్టు ఓడలు అలాసా బ్రహ్మాదా తిరుగుట దుస్తరము.

ఇదిగాక నూలు ఓడకుట బట్టునీయట వున్నవస్త్రములు, తివానులు, పాత్రపాచగులు, కొయ్యపనిముట్లు మొదలయిన అనేకపరికరములు వృద్ధిగా నుండెడివి. అవి అన్నియు తప్పిలుగా (వాయనలవి కానందున) వ్రాయనైతిరి.

ప్రస్తుత కాలమున ఇండియాదేశము, భారతీయులు, భారతజాతి తమదొన్నత్యమును కొలువోయి అన్ని జాతులమధ్య నామూపాశక్తియుగావున్నది. అందుకు దృష్టాంతములు ఈ దిగువ కొన్నిటి నివృత్తుచున్నాను. ఎక్కువ తప్పిలుగ జెప్పిన గ్రంథము మెగునుని భజముచే వట్టి చెడకు.

వర్తక అభివృద్ధికి మూలాధానములు: 1 భూమి, 2 శుభ వులు, 3 అడవులు, 4 ఖనిజములు, 5 మత్స్యములు, 6 చేతిపనులు, 7 ఓడనర్తకం, 8 రైళ్లు, 9 రోడ్లు, కాలువలు, 10 విద్యాభివృద్ధియున్నవి. కాని వీనిలో మనకు జటియందు స్వాతంత్ర్యముగలదో మనదేశకర్తవ్యుల నాప్రకారమై యున్నదో చూతము.

1. తేయాకు, కాఫీ, కబ్బండు, నీలిమందు, గోగువార, పుకాసంజెడిభూమి నుంతము చాలాభాగము, తెల్లవాని నాప్రకారమై యున్నవి. ఇవియన్నియు చాల లాభము లేవేవి.

2. శుభవులు, అడవులు, వీడులు, మొదలగునవి పూర్వమునలే శుభవులు స్వేచ్ఛగా తిరుగుటకు వీలుకాక చట్టబాధితులై యున్నవి. వేలకొలది శుభవులు, నైసుల అవారములు మిల్లము వాకనమగుచున్నవి. అందుచే అభివృద్ధిలేదు.

3. అడవులు వృక్షదేశకర్తకులకు ఎట్టి సంభవములేని ఇండియా గవర్నమెంటు నాప్రకారమై యున్నవి.

4. రాక్షసిబొగ్గు, బంగారు, వెండి, రత్నములు మొదలగు అనేకవిలువగల గనులయొక్క విదేశకర్తకుల వాతవిడి యుండెను.

5. మత్స్యములు గవర్నమెంటువారి హక్కుఅయివున్నది

6. చేరాలములచే నార, వున్ని, మాదిలొనండి నూలు వదుకబడి అనేకకుండరములుగా తియారి చేతులకు గోతములు, తివానులు, పున్నవస్త్రములు, కండ్లు, నూలువస్త్రములకు సంబంధించిన పరిశ్రమలు యావత్తు వాకనము అయి విదేశకుల నాప్రకారమందు ఈవ్యాపారము వుండెయ్యును.

7. పూర్వకాలమున మనదేశపు వీరులు విదేశములకు బోయి అనేకవిధముల ప్రసిద్ధి గాంచిరి. ఇప్పుడు అట్టి వర్తకం యావత్తు తెల్లవాళ్ళ నాప్రకారమై యున్నది.

8. రైళ్లు యావత్తు తెల్లవాళ్ళతో సంబంధించిన కంపెనీలకే. మనదేశమునుండి ఏయేసరుకులు ఎచ్చటనుండి వారిదేశములకు తిరుగుబోయినయెడల వీలుగానుండునో అచ్చటికి చేసి వారిగాని మనదేశలాభముకొర కంతమాత్రముకాదు అచట్టములూడ అంతరిస్థానపు స్థితిలో మనయెడనుంచినై యున్నవి.

9. రోడ్డుగూడ గవర్నమెంటు పాలనకు అవసరమును అట్టి చేయబడుచున్నదిగాని వర్తకసౌకర్యములను యొందించి జరుపుటలేదు. కాల్యము చాలిన్న లేవు. దాని అభివృద్ధికి వ్యయము చాలా తక్కువ కట్టబడుచున్నది.

10. విద్యాలయములు యావత్తు గవర్నమెంటువారిక్రిందను గులాములుగావుండి బొససలై స్వతంత్రికవచ్చి తీరవచ్చునట్లే వారియజ్ఞముచొప్పున పనిచేయుటకుగాని తయారచేయుట యేనిదగ్గరదో అట్టి విద్యాలయములు కేవలము కాథాజాలయ గవర్నమెంటువారి స్వాధీనమందు వుండెయ్యును. జాతీయవిద్య నశించినది. స్వతంత్ర్యపుత్తికి సంబంధించిన విద్యయులేదు. వేదవేదికమయ్యి కర్మకు ఆస్కారమేలేదు. అందుచేతనే పూర్వపుకట్టుబాట్లు, ఆచారములు, ఆచరణలు, భద్రతలు నశించినవి.

వైస్రాయి చొప్పున వర్తక అంగములు విహీనమయి వర్తకము వాకనము అయి ప్రపంచమంతటిలో అన్ని విషయములలోను దొన్నత్యముచేసిన మన భారతదేశములో ఒక్కొక్క మనుజునికి సాటుకు వచ్చెడి ఆదాదానిదరహామూదన అంచ

నాచేగా ను 15 జ అన్ని, ఇంగ్లాండు దేశమందు ఒక్కొక్కనికి సం॥ కు ఆదాదాని 50 పానులు అయివున్నది. ఇట్లు తలుగుటకు కారణము వర్తక అభివృద్ధిగాని మరెవరికీకాదు.

మన పాలకులు మొదట ఇండియాను వచ్చినప్పుడు వర్తకముగా వచ్చి వారు. తరుపరి కొంతకాలమును ఇంగ్లాండు చక్రవర్తిదేశము దుండివారు. కాని ప్రస్తుతకాలముందు ఇంగ్లాండు పాలనచక్రవర్తి నామకేయముతో వున్నను వాస్తవముగా నడుపే విధి వర్తకులతో నిండిన పార్లమెంటుచేతిలో నున్నది. కాబట్టి వర్తకులచేతియందు దేశాభివృద్ధి ప్రజానాథము స్పష్టయొక్క సర్వసౌకర్యములు నుఖముగా నడుచుటకు వర్తకులే ఆధానమని చెప్పక తప్పదు.

అందుచే ప్రస్తుత కాలమున భారతదేశముందు వర్తకుల విద్యుత్తప్రకృత్యము ప్రపంచమందు ఒకప్పుడు వానికెక్కిన తమ యున్నదిదేశము ఏ యేదేశములు, ఏయేవిద్యలు, ఏయేస్థాల్లు కలవో చాటిన్నిటిని తిరిగి జరిపవచ్చునని పునః జీవనోద్ధారణ గావించుట యైయున్నది.

భారతదేశమందు పుట్టినవారిలో వర్తకంచేయు ఎవరైనను భారతదేశమందు అని పిలిపించుకొని పొరుగు మున్నయెడల తన బాధ్యత తెలిసికొని వర్తకము చేయవలెను. వేదము భారతీయులకు సర్వమునకు మూలాధారము. అందు చెప్పబడె ప్రకారం చేయుట వీర బాధ్యత యై యున్నది. అట్లు చేయనియెడల మన బాధ్యత మనము నెలవేసిన వారముకాము. కాబట్టి సోదరులారా! మనము చేయు వర్తకము ప్రపంచకల్యాణమునకుగా చేయవలసింది, అని వేదము చెప్పుచున్నది. అంతేగాని తన యిష్టము వచ్చినట్లు సంపాదించుకొని తన ఇష్టము వచ్చినట్లు వ్యయము చేయుటలు వేదము చెప్పలేదు. ఎప్పుడు దానిని విడనాడితిమి, పట్టామీదనుండి తొలగిన రయిలుగతి మనకుజట్టినది. కానపోద రులారా! మన బాధ్యత నెలవేయటకు మనము చేయవలసింది ఏమనగా పూర్వము బత్ కల్యాణముకొరకు మనమునులు కేవలము సమాధిఅవస్థయందుండి ఈశ్వరపరమములకి (ప్రపంచమునకు) కావలసిన మనోవాక్యములను కాలానుసారముగా వెల్లడి చేయుచుండెడివారు. వారు సమాధి అవస్థ నడిచినప్పుడు గావలసిన భోజనకవార్తములనిచ్చి పోషింపు బాధ్యత వర్తకులచే. క్రితయులుగాని, కూర్మయులుగాని ఈబాధ్యతను ఇదిగోలు ఎన్నడు వలిగియుండలేదు. కాబట్టి ఇక్కాలమున తాము సంపాదించు (ద్రవ్యము తాము ఏవి కా నములచేతి కిరువర్తక ఇవి పులుపోయి తమ వర్తక అభివృద్ధి దేశాభివృద్ధిని కొలువోయికో ఆయాకాల నిమిషముల నాకనముజేసి తమ వర్తకము పూర్వపు సంస్థాపనమీద నడుచుటకు సాటుబడువారిని పోషింపుబాధ్యత వారిదై యున్నది. మరిన్ని జాతీయ విద్యాలయములు స్థాపించి పోషించి వలసియున్నది. వేదకాస్త్రపాత్రకాలము, పరిశ్రమలయములు, స్థాపించి పోషించు బాధ్యతై యున్నాను. మరియు ప్రతిగామకు మందునా, పట్టణములందును. వర్తకసంఘములు స్థాపనచేసి తన్నూలమును గ్రామపంచాయితీల స్థాపనచేసి వ్యాప్యములు ఆడుగంటించి కోర్టులు యాపుమంపలసిన బాధ్యత వారిదై యున్నది. సర్వమునకు పోషకుల సద్విమర్శ వర్తకము వర్తకసంఘములు జ.త్ర.ల్యాణము నిమిత్తం దేశవీధి పరివారాధ్యత తమ బిడ్డలక్షేమము కొరకు భయము నిల్వచేయుటకంటే దేశమందు కా.తి.లిగించి దేశమను అభివృద్ధియందుండుట తమ బాధ్యత అని గుర్తెలుగువలెను. తమ బిడ్డలకు దేశసంతోషమందు భవమార్పించి ఇచ్చిన షేతుముల బదులు లేదేమని గ్రహించవలెను. కా.తిని కన మార్చక తమబిడ్డలకు సామ్య నిల్వచేసి యిచ్చినయెడల వాళ్ళు కష్టములు పాలై వ్యర్థులగుదురు. కాబట్టి మనబాధ్యత గుర్తెలిసి కావలసిన సంస్థాపనలు స్థాపించి పోషింప (ప్రాధీనుమనన్నాను.

ఎట్లు నెలవేయవలసినది ఇంకొకవిషయము మనకు తెలివలసియున్నది. 1 సర్వమునకు ఏది మూలాధారమో అట్టిదానిని విడనాడి మనము ఏనిచేసినను నేలను విడచి సాముచేసినట్లుండును. కాని ఈశ్వరభక్తి యందు ముఖ్య అంగము. వర్తకమునందు మగ్గులమయి నిద్రపెట్టించినది లగాయతు తిరిగి నిద్రించువరకు అచి.తయందే వుండుటకంటే నియానుక కావలయుండు ప్రతినిద్ర్యము, ప్రతిభ్రాట ఈశ్వరుని భాగ్యనిండుట ముఖ్యము. ఇట్లు చేయుటలో ఎవరు ఇష్టము వచ్చినట్లుగాక వేదవేదిక కాలములందు అందరము చేసినయెడల యెవరికి కష్టము గలగోరేదను.

ఏగ్రాపారముచేసినను మనకు లాభము నస్తుండిదా అనిచేయరాదును. మనదేశమునకు మనము చేయు వ్యాపారము కల్ల కష్టము లేకగదా అని విచారించి చేయవలెను. నాయనలారా! మనము సంపాదించిన ద్రవ్యములూ చాలామొత్తం దుర్వ్యయముల క్రిందిను, వ్యవసాయకింకను వ్యయ

వచ్చుచున్నాము. అట్టివి మనదేశ ఆసామ్య నిల్వచేసి దేశము కొరకు ఖర్చు వెట్టిన దేశము వృద్ధిచెందును. కాన ఇట్టి తీర్మానములు సంఘమునందు చేసికొని అవలంబించు పెట్టుకోవలెను

నాగ్యకళ్యములయందు మనకు ఏకాస్త్రమున్ను, అమిత వ్యయము చేయవలసిందిగా చెప్పియుండలేను. కాన తగ్గింపవేదు నున్నాను.

నాయనలారా! మనము ప్రభుకుటకు తినుచున్నాముగాని, మనము తినుటకు బుట్టిన వారము కాము. కాబట్టి దా.వి.నులయిన వేదభాషణముమాని నిల్వచేసిన మనకు అలవాటుపడిగాని మనము వాస్తవముగా ఎంతసామ్య ప్రపంచముకొరకు ఖర్చు వెట్టగలమో అంతపెట్టవలెను. తేనియెడల విశేషసామ్యము పొట్టి బట్టలకే ఖర్చు పెట్టవలసియుండును. అందుచే మన విద్యుత్తప్రకృత్యము నెరవేర్చునాలక వ్యర్థులగుదుము.

అయ్యో! మనము భృత్యపేట విశేషసామ్య ఖర్చుపెట్టుచున్నాము. నిత్యము మనము చేయు ప్రతికర్మకల్లను మనకు తెలియించున్నను పొరబడుచున్నాము. ఈశ్వరవృష్టిలో ప్రతిదియు మనకు సాత్వమిచ్చుచున్నది. అన్ని నుండిగా పువయోగించిన అన్నము వుడుకుచున్నది. దానినే చూచుటలో చెట్టిన వృక్షము దగ్గరకునున్నది. కాబట్టి వ్యర్థముగా దేశమునకు, మానవులకు ప్రపంచమునకు ఎట్టి పువయోగములేనందా భర్త్యులకొరకు తిరిగెడివారికి భర్త్యముచేసి దేశములో సోమరీతనం కూటసాత్వం మోసము వృద్ధిపొదుటకంటే ఆసామ్య దేశకల్యాణముకొరకు ఖర్చు పెట్టగలమో. తాను, ఇది గోర్విత్రయము.

వర్తకులమై మనము సంఘములు ఏర్పాటుచేసికొని అందరము ఏక ఆభిప్రాయముమై విషయత్యము గలిగి అవసరములెంత తీర్మానములు చేసినను అవలంబిస్తే పెట్టుకొని విధిభర్త్యుక్రముగా ప్రకర్తించుటచే మనబాధ్యత నెరవేర్చినవార మగుదుము. ఇట్లుచేసిన రారాజులుకూడా మన కలలో భూవుకడ లి.పజాలరు.

వైస్రాయి (వరంగింది) విషయము లన్నియు నాకుగల స్వల్పజ్ఞానముతో దేశమొత్తముమీద జరిగిన భాగండునని ప్రకరించివాను. కాని ఈపట్టుముందు కల వర్తకులు సుత్రము, విద్యాలయములు మొదలగునవి పోషించుచు చాలా భాగము ప్రతిపదముమై యుండ జ చేయించున్నాను. నేను ఈమధ్య దక్షిణయా.త్రీజు సేవించుటకుగాను వెళ్ళివాను. చాలా సాధానముగా తిరిగి చూచివాను. కాని దేశముదేశమందు చూచిన పట్టుములలో నేలం పట్టుచుండు వర్తకులు, ధనికులు, జ్ఞానస్థులు, త్యాగులు, ప్రతివిషయమై ముందంజచేయుచున్నాను. కాబట్టి అక్కడ వారిని ప్రార్థించిన విషయమే ఇప్పుడు వర్తకసంఘములూరింపడ నేను ప్రార్థించక తప్పదు. వ్యక్తులు యెవరు ప్రార్థింపనితే తమకు ఎట్టిలాభము లేకపోయినను ప్రపంచసౌకర్యము కొరకు నీడను సుద్దను కావలసినవారికి సోసగుచున్నవి. కాబట్టి మిత్రముగూడ మిత్ర గాములకొరకే గానుండా ఆశ్చర్యమూడా అన్నివిధముల పాటుబడుచుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రకటన

శేషవల్ల డి|| ము|| కోర్టులో గుంటూరు ప్రి|| డి|| ము||

కోర్టుఫయిల్ O 1654/20 EP 72/22

వాది:— మహంకాళి వెంకటేశ్వర్లు

(ఇతివాది:— గాజులబసవయ్య చనిపోయినందున వారసు విప్రు మొలకల అజ్ఞాతలమయ్యనాయుడు.

వాది ప్రతివాదిమీద పొందిన డిక్రీబాకీ లేటు బసవయ్య లక్ష్మవారిపాలెం కావర్రులు బొమ్మదేవర అంజయ్య నాయుడు 2 యాపిచ్చయ్యనాయుడు 3 యా వెంకటకుప్పారావునాయుడుగాల్లమీద సదమకోర్టులో. 31-12-20 తేదిన పొందిన OS 750/19 OS 774/19 ర్ల డిక్రీబాకీ, ప్రతివాది వసూలుపర్చుకోవలందాను సదకు ప్రతివాదికి అంజయ్యనాయుడు వగయిరాలు వసూలు యిర్దువలందాను సదకుడిట్ల బాపకు సామ్య యీనెంబరు డిక్రీబాకీకొండ జబాబు దారిగా వుండులాగున CPC or 21 లేక 53 ప్రకారం జప్తుచేయించవలసింది వాది మోసకాదాలో చేసినందున ఆవిధముగా జప్తుచేయటకు కోర్టువారి పుత్రత్వంయ్యిది 27-6-23 తేదీకి వాయుదాతేజు బడివున్నది గనుక యీవిషయమై అక్షేపణలుగలవారు సదకు వాయుదా తేదీ ప ల 11 లకు కోర్టునాయెందుట సోజలై తెలియజేయవలెను.

వాది, మహంకాళి వెంకటేశ్వర్లు.

804:5 ... P2, 100-0-0

అల్లిసాఫీర్ అబ్దుల్లా: "మంకాపీఠం" పేర్కొనడం.

అన్నతాంజనము

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రముగాని (2) పుట్టిన తేది, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకుని యొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుత పురోహితుడు, మాత ఉత్తరము వ్రాయునపు యందుగాని, ఈ మూటిలో నేదియో యొకటి మాత్రం బంపినయెడల, జాతకుని యొక్క రూపము స్వభావము, కేరీరాశి గ్రహము, భవనంపాద, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళత్ర సౌఖ్యము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసియుండుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అభివృద్ధి, బరగబోవు బ్రతికెరిగ ఫలములు, అనగా, భుజాదక, అంతర్దశాఫలములు గల పూరా ఆకెళ్ల వేంకటేశ్వరస్వామి 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపోమ్మ, గోదావరిజిల్లా.

జాతకము కాస్త్రసమ్యక్తముగా రాయబడిన పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరా జాతకము వ్రాయించు కొనుచు రు 2 లు, అద్వాన్యముగా పంపవలెను. అట్లు సంపాదించిన జాతకము పూర్తిగా ఆభివృద్ధి రాయబడిన తక్కిన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము 3512

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం॥ వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారిగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రముగాని జన్మనామముగాని మాత్రం పంపినచాలును.

ఎరాస్మికు తెల్ల

వన్నీరుపువ్వునబ్బు

సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంపైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎరాస్మికు తెల్లవన్నీరు పువ్వు నబ్బుయొక్క అశ్రద్ధతో మెండుటవంటియు, అసమానముగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సౌకముగ నున్నదో చెప్పజాలము.

ఇట్టి నబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు!

629

(4)

అన్ని ఆంగణ్యయందు దొరకును.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు నయనైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రములకు సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0 మొదలు ఎస్. ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల పండితులచే రాయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అది కుద న్యదేశములలోనే తయారు చేయబడినది తెలుప మిక్కిలి సంతోషించెదము. వాటిని వాడుటకలకు నోటికి నుంచి నువ్వును, విడువని రొమ్మునడిచెను, అజీర్తి, వ్యాధిగ్రహములు, కడుపుబొప్పి, కంటుజ్వరములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట వలసిది.

డాక్టరు ప్రభాకరు, డెల్టా ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్

నైన్సు యు. ఎస్. ఏ. వి. ఎస్, సానిటరీ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, రిస్సెల్లింగు కమిటీ, ఆగియారిసందు, నెం 2 బొంబాయి.

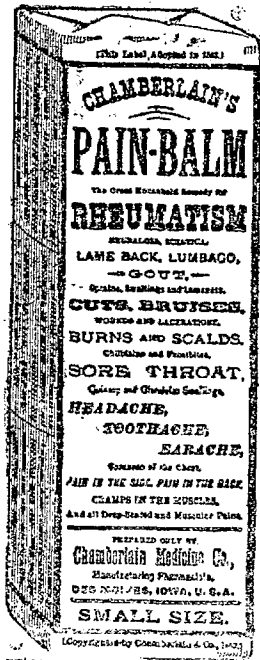
కానకేశ్వరి ఉష్ణము, శీతలముచే గలుగుదగ్గు, కుక్కదగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముకడిగము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే వుడుకును.

801 యొక్కడ నన్నటి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తి చెందిరి 8 బుడ్లకు వరకు పంపవలెను. ఎస్. రాజరెడ్డిల వాత్సల్యవర్తనలు గిడ్డెలూరుపోమ్మ కర్నూలుజిల్లా. [594]

రు. 2 లు బొంబాయిములు కొనుగడవారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలంటరు ఇస్తాం.

ప్రాంచీ— నెం 331, తంబుతెట్టిపి. మద్రాసు. ప్రాంచీనుండి, వి. పీలు పంపబడవు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

చేంబర్లెనుగారి వెయిన్ బామ్

వార నెప్పలు, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు, తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, న.రు కు లు, చెట్టులు మున్నగునవి దీని వలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు 33 దొరకును. (2)

మలయచందనము

గనేరియా అను పెగోగమునకు కుశారము

ః ధ్యము లేదు. పిచికారీలో పని లేదు. ఎటుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు రంగుల పెగోగము ను మూడు పూటలలో మాన్పడు. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశివధులు, (1251) డబ్బీ 1 కి నెల 2-4-0

గంధర్వ ఫాల్గూసి, రాజువరం (గోదావరిజిల్లా.)

మీరు 219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి తెలుపు

కామశస్త్రమును

పుస్తకమును కని, విని, చూచియుండురా లేదా,

ఇప్పుడే మూకువ్రాసిన తపాలవగైరా ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.

విశాసము:— అతంతస్త్రిగ్రహ బౌద్ధధారము 26 బ్రాడ్వే, నుదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అశ్రువ్యగ్రంథములో జర్మనీ గారిది, యోగదృష్టి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీప్ టేక తమాషాలు, విచిత్రవిద్యలు గలవు. ఇం తే గా క మనవ్యుని మాయామలేయలు, మామిడిపెట్టును పుట్టించుట, జీవజో మాధియగుట, కేరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపై నగలుయెత్తిన గాలిలో మనవ్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ లు విద్యార్థులముగా మేజర్ చేయులని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని నెల రూ 4-0-0 2118 పి. ఆర్. జనార్దనంశాయుడు, ఒంగోలు గుంటూరుజిల్లా.